

Häme

17.5.2016

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Lahden kaupunki
PL 202
15101 Lahti

LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

Lahden kaupunki on siirtynyt 1.1.2016 toteutetun kuntaliitoksen vuoksi Nastolan kierrätyspuistohankkeen hankevastaavaksi Nastolan kunnan oltua sitä ennen hankevastaavana 31.12.2015 saakka. Hankkeessa konsulttina toimiva Ramboll Oy Finland Oy on Lahden kaupungin toimeksiannosta lähettänyt 8.1.2016 Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen (ELY-keskukseen) ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisen arviointiselostuksen (YVA-selostuksen), joka koskee kierrätyspuiston toteuttamista Nastolaan. Hämeen ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue toimii YVA-menettelyssä yhteysviranomaisena ja antaa YVA-selostuksesta yhteysviranomaisen lausunnon. Näiden tahojen yhteystiedot ovat seuraavat:

Lahden kaupunki, PL 202, 15101 Lahti
Ramboll Finland Oy, Ylistönmäentie 26, 40500 Jyväskylä
Hämeen ELY-keskus, Kirkkokatu 12, PL 29, 15141 Lahti

Hanketiedot

Lahden kaupunki suunnittelee Nastolan alueelle kierrätyspuistoa yhdessä Lahden Seudun kuntateknikka Oy:n, Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n, LABIO Oy:n, Lahti Energia Oy:n ja Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy:n kanssa.

Päijät-Hämeessä jätehuollon toiminnot on runsaan 20 vuoden aikana keskitetty pääosin Kujalan jätekeskukseen. Samalla on syntynyt merkittävää liiketoimintaa myös jätteen hyötykäyttöön. Lahden seudun ympäristöliiketoiminnan voimakkaan laajentumisen, Lahdessa sijaitsevan Kujalan jätekeskuksen alueen kapasiteetin täyttymisen sekä tilan puutteen takia kierrätysliiketoiminnoille etsitään uutta mahdollista sijoituspaikkaa. Kierrätyspuistoa ja jätteen käsittelykeskusta suunnitellaan sijoitettavaksi entisen Nastolan kunnan alueelle, Mahdolliset vaihtoehtoiset sijainnit ovat itäinen alue (Kirviä) ja läntinen hankealue (Montari).

Suoritemaksu (hankkeesta vastaavalle) 11 000 €

Kierrätyspuiston alueella on tarkoitus harjoittaa kierrätysliiketoimintaa siten, että alueesta tulisi teollisen kierrätysliiketoiminnan kansallisen tason yrityskeskittymä. Kierrätyspuiston alueelle on tarkoitus sijoittaa jätteen kierrätykseen soveltuvia teollisuustontteja sekä loppusijoitusalueita kaikille jäteluokille, kuten maa-aineksille, tuhkille ja hyödyntämiskelvottomille mineraalisille jätejakeille.

Loppusijoitusalue muodostuu valtioneuvoston kaatopaikoista antaman asetuksen (331/2013) mukaisista pysyvän jätteen, tavanomaisen jätteen sekä vaarallisen jätteen loppusijoitusalueista. Kierrätyspuiston alueelle on suunniteltu myös kiinteän polttoaineen välivarastointialuetta eli terminaalia, missä käsitellään ja välivarastoidaan biopolttoaineita ja kiivihiiltä. Alueelle sijoittuvilla teollisuustonteilla on mahdollista käsitellä ja jalostaa myös muita kuin em. jätejakeita raaka-aineiksi ja tuotteiksi.

Hankkeella on seuraavat vaihtoehdot:

Vaihtoehto 0 (VE0)

* Kierrätyspuistoa ei toteuteta esitetyillä alueilla ja sitä vastaavat toiminnot sijoitetaan olemassa oleville alueille.

Vaihtoehto 1a (VE1a)

*Kierrätyspuisto sijoitetaan itäiselle (Kirviän) alueelle. Alueen pinta-ala suojavyöhykkeineen on noin 64 ha, minkä lisäksi valtatie 12:n pohjoispuolella on varaus kiinteän polttoaineen terminaalille sekä 65 ha:n laajennusalueelle. Tämä vaihtoehto sisältää myös 2,0 milj. m³ suuruisen hyödyntämiseen kelpaamattomien jätteiden loppusijoitusalueen.

Vaihtoehto 1b (VE1b)

*Kierrätyspuisto sijoitetaan itäiselle (Kirviän) alueelle ja se vastaa yllä olevaa lukuun ottamatta jätteen loppusijoitusta, jota ei toteuteta alueella.

Vaihtoehto 2a (VE2a)

*Kierrätyspuisto sijoitetaan läntiselle (Montarin) alueelle. Alueen pinta-ala suojavyöhykkeineen on noin 66 ha. Tällä alueella on myös varaus kiinteän polttoaineen terminaalille. Tämä vaihtoehto sisältää myös 2,4 milj. m³ suuruisen hyödyntämiseen kelpaamattomien jätteiden loppusijoitusalueen.

Vaihtoehto 2b (VE2b)

*Kierrätyspuisto sijoitetaan läntiselle (Montarin) alueelle ja se vastaa yllä olevaa lukuun ottamatta ilman jätteen loppusijoitusta, jota ei toteuteta alueella.

Lisäksi arviointiselostuksessa on tarkasteltu vaihtoehtoon VE2 liittyvää uutta tielinjausta. Käytettäessä vaihtoehtoista nimitystä VE1 tai VE2, tarkoitetaan vaihtoehdon sisältävän molemmat vaihtoehdot VE1a ja VE1b tai VE2a ja VE2b.

YVA-menettely

YVA-menettelyä on tässä hankkeessa sovellettava YVA-asetuksen hankeluettelon 6 §:n 11a–11d -kohtien perusteella:

YVA-menettelyn aluksi hankkeesta vastaava (31.12.2015 saakka Nastolan kunta) laati YVA-ohjelman, joka oli hankkeesta vastaavan suunnitelma siitä, mitä vaihtoehtoja hankkeella on ja mitä ympäristövaikutuksia aiotaan selvittää ja millä menetelmillä. ELY-keskus kuulutti YVA-ohjelman nähtävillä olosta ja toimitti sen nähtävillä. Kaikki, joiden oloihin tai etuihin hanke voi vaikuttaa, samoin kuin ne yhteisöt ja säätiöt, joiden toimialaa hankkeen vaikutukset saattavat koskea, voivat ilmaista mielipiteensä arviointiohjelmasta. ELY-keskus pyysi myös arviointiohjelmasta lausunnot. Mielipiteet ja lausunnot saatuaan ELY-keskus antoi hankkeesta vastaavalle yhteysviranomaisen lausunnon siitä, miltä osin arviointiohjelmaa on täydennettävä.

Hankkeesta vastaavan on pitänyt tehdä tarvittavat ympäristöselvitykset YVA-ohjelman ja yhteysviranomaisen lausunnon mukaisesti ja koota tiedot YVA-selostukseksi. Sen nähtävillä olosta ja mielipiteiden esittämisestä on kuulutettu ja siitä on pyydetty lausunnot vastaavalla tavalla kuin YVA-ohjelmasta. Saatuaan lausunnot ja mielipiteet ELY-keskus antaa yhteysviranomaisen lausunnon arviointiselostuksesta ja toimittaa sen sekä kopiot muista lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle Lahden kaupungille ja lähettää lausuntonsa tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille.

Hankkeen edellyttämät luvat

Viranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon. Tämä koskee paitsi ympäristölupaa myös muita hankkeen toteuttamisen edellyttämiä lupia. Hanketta koskevasta lupapäätöksestä tai muusta päätöksestä on käytävä ilmi, kuinka arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto on otettu huomioon.

Eri menettelyiden yhteensovittaminen

YVA-prosessin aikana on osittain samanaikaisesti ollut käynnissä Päijät-Hämeen maakuntakaavan 2014 ja Uudenkylän osayleiskaavan valmistelu. Prosessien kuulemismenettelyt on järjestetty erikseen, mutta maakunta- ja osayleiskaavoituksesta vastaavat viranomaiset ja YVA-konsultti ovat vaihtaneet keskenään tietoja prosessien kuluessa.

Arviointiselostuksesta tiedottaminen ja kuuleminen

YVA-selostuksen nähtävillä olosta kuulutettiin Nastola-lehdessä ja Orimattilan aluelehdessä 20.1.2016. Kuulutus ja YVA-selostus olivat nähtävillä 20.1.–18.3.2016 Lahden kaupungin julkisten ilmoitusten ilmoitustaululla, Nastolan kunnan Lahti-Pisteessä ja Orimattilan kaupungin julkisten ilmoitusten ilmoitustaululla. YVA-selostus oli nähtävillä myös Nastolan pääkirjastossa ja Orimattilan kaupunginkirjastossa sekä sähköisesti ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa ympäris-

to.fi/hame/NastolankierratyspuistoYVA. Kuulutus oli sähköisesti ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa www.ely-keskus.fi/hame > Ajan kohtaista > Kuulutukset. Hanketta ja arviointiselostusta esiteltiin yleisötilaisuudessa Nastolassa 26.1.2016.

Arviointiselostuksesta pyydettiin lausunnot Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueelta, Päijät-Hämeen liitolta, Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristöterveydeltä, Lahden kaupungin hallitukselta, Lahden tekniseltä ja ympäristölautakunnalta, Lahden ympäristöpalveluilta, Lahden kaupungin museolta, Orimattilan kaupungin hallitukselta ja ympäristölautakunnalta ja Nastolan aluejohtokunnalta ja Puolustusvoimien 1. logistiikkarykmentiltä

Lausunnot

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue esittää, että YVA-selostuksessa esitetyt kattavasti selvitetty liikenteelliset vaikutukset otetaan huomioon asemakaavoituksen yhteydessä. VE 1 alueen kulkuyhteydet tulee suunnitella tarkemmin asemakaavan laadinnan yhteydessä. Esimerkiksi liittymä tulee sijoittaa kauemmaksi Uudenkylän eritasoliittymän rampista. VE 1 on liikenteellisesti hyvin saavutettavissa Uudenkylän eritasoliittymän kupeessa. VE 2:ssa on esitetty kaksi vaihtoehtoa liikenteen järjestämiseksi. Vaihtoehdot ovat uusi katuyhteys Kuivannontieltä (mt 1711) alueelle tai olemassa oleva yhteys Kouvolantien (mt 312) ja Lemuntien kautta. VE 2:ssa esitetty uusi tieyhteys tulee toteuttaa kaupungin katuna. VE 2 (nykyisen verkon vaihtoehdossa) tulee varautua liikenneturvallisuustoimenpiteiden toteuttamiseen.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristöterveydenhuoltoyksikkö toteaa, että VE 1:n laajennusalue ei sovellu kyseiseen toimintaan läheisen pohjavesialueen vuoksi. Pohjaveden laatua ei ole hankealueella tutkittu. Tutkimusten tekeminen on ympäristölupavaiheessa välttämätöntä, jotta voidaan luotettavammin arvioida hankkeen vaikutuksia pohjavesiin, vedenottamoihin ja talousvesikaivoihin niin rakentamisen, toiminnan kuin mahdollisten häiriötilanteiden aikana ottaen huomioon myös korvaavan veden saantimahdollisuudet. Ympäristölupavaiheessa on tehtävä myös tarkempi kaivokartoitus. Selostuksen mukaan pohjavesien seuranta varten asennetaan uusia pohjavesiputkia. Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö katsoo, että seuranta on todennäköisesti tarpeen tehdä myös lähimmissä talousvesikaivoissa. Ympäristölupavaiheessa meluhaittaa on tarpeen mallintaa uudelleen, kun on paremmin tiedossa kierrätyspuistossa harjoitettava toiminta sekä käytettävät laitteet ja työkonet. Melu- ja värinämittaukset ovat lisäksi tarpeen rakentamisen aikana ja melumittaukset toiminnan aikana, jotta voidaan varmistua meluntorjuntatoimenpiteiden riittävydestä. Pölyhaittaa ja tarvittavia pölyntorjuntatoimenpiteitä ja seurannan tarvetta on myös syytä arvioida tarkemmin ympäristölupavaiheessa, kun on tarkemmin tiedossa, mitä toimintoja tehdään ulkotiloissa ja mitä halleissa tai vastaavissa. Biohajoavien jätteiden kompostointia avoimuissa ei tule sallia haju-

haittojen vuoksi. Hajuhaittojen seuranta on tarpeen tehdä lähiympäristössä ainakin silloin, kun biojätettä on alueella käsiteltävänä. Liikenneturvallisuusongelmat tulee ympäristöterveydenhuoltoyksikön mielestä ratkaista ennen toiminnan aloittamista ja yksikkö pitää uuden tielinjan rakentamista suositeltavana vaihtoehtona. Lisäksi VE 2:ssa on otettava huomioon yhteisvaikutukset alueella toimivien muiden laitosten kanssa.

Päijät-Hämeen liitto pitää Nastolan kierrätyspuisto-hankkeen vaikutusten arviointia hyvin tehtynä ja arviointiselostuksen johtopäätöksiä oikean suuntaisina. Liitto toteaa, että Lahden seudulle tarvitaan lähivuosina uusi kierrätyspuiston kaltainen alue maa-ainesten, energiapuun ja kierrätysmateriaalien käsittelyä varten. Lähivuosisikymmeninä tarve on todennäköisesti useammalle vastaavalle alueelle. Kierrätysliiketoiminnan kasvun kannalta on tärkeää, että alan maine pysyy hyvänä Lahden seudulla. Tästä syystä asukkaiden voimakas kielteinen palaute Nastolan kierrätyspuiston aluevaihtoehtoja kohtaan on syytä ottaa vakavasti. Ennen kuin hankkeen toteutuksesta päätetään, on hyvä arvioida potentiaaliset sijoittumispaikat muuallakin Lahden seudulla. Merkitykseltään seudullista kierrätystoimintaa varten selvitettäviä alueita voivat olla maakuntakaavaehdotuksen luonnonvaralogistiikan kehittämisen kohdealueet sekä teollisuus- ja varastoalueet. Kierrätyspuistotoimintaa varten on perusteltua valita lopulta ne alueet, jotka ovat kokonaisuuden kannalta toteuttamiskelpoisimmat koko Lahden seudulla.

Lahden kaupunginmuseo/Päijät-Hämeen maakuntamuseon mielestä arviointiohjelmavaiheen jälkeen selostus on monipuolistunut ja siinä on otettu huomioon vaikutukset mm. alueen muinaisjäännöksiin. Hankkeella ei ole vaikutusta alueen muinaisjäännöksiin eikä hankkeen kummankaan vaihtoehdon toteutukseen ole näin ollen estettä muinaismuistolain kannalta. Arvioinnista puuttuu analyysi vaihtoehtoalueiden vaikutuksista paikallisesti arvokkaisiin rakennetun ympäristön kohteisiin. Selostukseen tulee lisätä vuonna 2005 laaditun rakennusinventoinnin (Hämeen ympäristökeskuksen moniste 101/2005, Teija Ahola, Rakennusinventointi, Nastola) tiedot ja asiaankuuluva arviointi kierrätyspuistovaihtoehtojen vaikutuksista paikallisesti kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin kohteisiin.

Puolustusvoimien 1. logistiikkarykmentti ilmoittaa, että logistiikkarykmentin Uudenkylän varasto on noin kilometrin päässä itäisestä vaihtoehdosta. Mikäli hanketta lähdetään toteuttamaan tämän vaihtoehdon pohjalta, on oltava yhteydessä puolustusvoimiin hankealueen eteläpään tarkastamiseksi. Kierrätyspuiston rakentamisen ja käytön aikana on taattava jatkuva liikenneyhteyksien olemassa olo Uudenkylän varastolle. Mikäli liikenne lyhytaikaisesti joudutaan katkaisemaan (esim. louhintatöiden ajaksi) on siitä tiedotettava puolustusvoimia hyvissä ajoin.

Lahden tekninen ja ympäristölautakunta katsoo, että YVA-menettelystä ja ympäristövaikutuksien arvioinnista on löydettävissä joi-takin puutteita.

Ympäristövaikutuksien arviointimenettely

YVA-menettelyssä olisi ollut perusteltua arvioida vaihtoehdon VE2 osal-ta myös uuden eritasoliittymän rakentaminen valtatielle 12 hankealueen pohjoispuolelle. Valtatien 12 uusi eritasoliittymä kyseisessä kohdassa on osoitettu lainvoimaisessa maakuntakaavassa 2006 ja eritasoliittymä on edelleen esitetty maakuntakaavaehdotuksessa 2014. Uuden erita-soliittymän sijainti perustuu tavoitteelliseen maakunnalliseen liikennejär-jestelmään ja palvelisi Nastolan keskustaa sekä siitä pohjoiseen (Paju-lahti, Kumia, Ruuhijärvi) suuntautuvaa liikennettä ja samalla erinomai-sesti kierrätyspuiston vaihtoehdon VE2 tarpeita. Ympäristövaikutuksien vertailussa VE2 oli heikompi ainoastaan liikenteellisestä näkökulmasta. YVA-menettelyn puute on lisäksi se, ettei arvioinnissa ole huomioitu riit-tävästi maankäytön olemassa olevia ja suunnitteilla olevia aluevarauk-sia esimerkiksi asuinalueiden osalta. YVA-selostuksessa on todettu, et-tä vaikutuksien erot vaihtoehtojen VE1a ja VE1b sekä vaihtoehtojen VE2a ja VE2b välillä ovat pienet eli loppusijoituksella ei ole suurta vai-kutusta muodostuviin ympäristövaikutuksiin. Pääosa vaikutuksista on todettu muodostuvan kentillä tapahtuvissa jätteen käsittelytoiminnoissa. YVA-menettelyssä ei kuitenkaan ole riittävästi selvitetty vaihtoehtojen a ja b välisiä eroja ihmisen elinolojen ja viihtyvyyden kannalta. YVA-selostuksessa ei ole kuvattu selkeästi kierrätyspuistojen rakentamisen yhteydessä tehtäviä maansiirtotöitä. Leikattavien massojen ja täyttöjen määrät loppusijoitusalueiden osalta eivät tule selkeästi esiin. Selvityk-sessä on kerrottu, että ennen loppusijoitusalueiden pohjarakenteiden rakentamista alueet tasataan ja muotoillaan suunnitelmien mukaisesti, mutta esimerkiksi VE1 osalta ei ole kuvassa 4-6 esitetty mitään maan-siirtotöitä loppusijoitusalueen kohdalle. Alueella on kuitenkin suota ja metsäisiä mäkiä, joten maansiirtotöiden tekeminen alueella on välttämä-töntä. Selvitys antaa harhaanjohtavaa tietoa alueiden toteuttamisen vaatimista maansiirtotöistä.

Ympäristövaikutuksien arviointi

Ympäristövaikutuksien arviointiselostuksen mukaan kierrätyspuistotoi-minnassa varaudutaan pitkäaikaiseen toimintaan ja aluevaraukset on tarkoitettu noin 50 vuoden ajanjaksolle. Kiertotalous ja sen mukainen raaka-aineiden käsittely, jalostaminen ja kierrättäminen ovat kuitenkin nykyaikaa ja vastaavien toimintojen tarve tulee varmasti kasvamaan tu-levaisuudessa, joten kenttätoimintojen osalta aluetta voisi tarkastella myös pysyvänä maankäyttömuotona. Loppusijoitusalueiden osalta se-lostuksen mukainen tarkasteluajanjakso on perusteltua. YVA-selostuksen mukaan kierrätyspuiston toiminnan päätyttyä kenttäraken-teet voidaan ottaa muuhun käyttöön, jolloin maankäyttö riippuu tulevas-ta toiminnasta. Selostuksessa ei kuitenkaan kerrota, millaisia rajoitteita vaihtoehdoissa VE1a ja VE2a alueelle jäävä suljettu loppusijoitusalue asettaa mahdollisille uusille maankäyttömuodoille ja rajoittavatko pois-tuneet kenttätoiminnot myös alueen jatkokäyttöä. Ympäristövaikutuk-

sien arvioinnissa on lähtökohdaksi otettu se, että lähes kaikki alueen toiminnot tapahtuvat avokentillä. Toimintojen mahdollisesti sijoituessa katettuihin tiloihin ja halleihin, voidaan olettaa aiheutuvien ympäristövai-
kutuksien olevan selvityksessä kuvattuja vähäisempiä.

Luonnonympäristö

YVA-selostuksessa ei ole kattavasti käsitelty VE1 laajennusaluetta poh-
ja- ja pintavesien osalta. Selostuksessa on kuitenkin tuotu esiin, että
VE1 laajennusalue sijoittuu osittain tärkeälle pohjavesialueelle ja että
tärkeän pohjavesialueen läheisyyteen ei tulisi sijoittaa jätteenkäsittely-
toimintoja. Lisäksi on mainittu alueella sijaitseva vesilain 11 § mukainen
suojeltava vesiluontotyyppi (puro). Hankealueiden kasvillisuus ja eliöstö
on kuvattu kattavasti YVA-selostuksessa ja sen liitetiedostoissa. Mo-
lemmat alueet toimivat luonnon ydinalueina ja osana maakunnallista
ekologista verkostoa.

Yhdyskuntarakenne ja maisema

YVA-selostuksen kohdassa 7.1 on kuvattu maankäyttö vain aivan han-
kealueiden välittömässä läheisyydestä, mutta ei ole otettu huomioon
laajemmalle leviävien vaikutuksien vaikutusalueella olevaa kaavallista
tilannetta. Samoin selostuksen kohdassa 8.4 on kuvattu vain nykyinen
asutuksen tilanne ja jätetty huomioimatta alueen kaavavaraukset ja
muut maankäytön suunnitelmat. Uudenkylän osayleiskaavan ehdotus
on ollut nähtävillä 20.11.–21.12.2015, ei vuonna 2014 kuten YVA-
selostuksessa sanotaan. Itäisen hankealueen VE1 osalta ei ole kuvattu
Uudenkylän osayleiskaavaehdotuksen maankäyttöä taajamarakentees-
sa, eikä VE1 osalta ole myöskään esitetty vaikutusalueen asemakaaval-
lista tilannetta ollenkaan. Uusiharjun alue sijaitsee vain reilun 600 m
päässä suunnitellusta kierrätyspuistoalueesta ja alue tulee varmasti
olemaan asemakaavan päivittämisen jälkeen Uudenkylän vetovoimai-
sinta kasvualuetta aivan vieressä sijaitsevan Uudenkylän rautatiease-
man vuoksi. Tämän alueen lisäksi Uudenkylän taajamassa on paljon
rakentumatonta kaavavarantoa asuinalueilla. Maakuntakaavan 2006
mukaisilla olemassa olevilla ja uusilla eritasoliittymän liittymäalueilla on
voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen ra-
kentamisrajoitus. YVA-selostuksessa ei ole vaihtoehdon VE2 osalta
otettu huomioon rakentamisrajoitusta ja eritasoliittymän vaatimaa tilava-
rausta valtatie 12 varressa. VE1a loppusijoitusalueen loppukorko on
+150 eli yhtä korkea kuin Orimattilan puolella oleva Huhmarmäki. Vaiku-
tuksia maisemaan on pidetty korkeintaan pieninä, vaikka loppusijoitus-
alue nousee nykyisestä maanpinnasta lähes 60 metriä. Näkyvyystar-
kastelun mukaan loppusijoitusalue ei näy Uudenkylän taajamasta Sal-
pausselän päältä (+117–118), vaikka alueen on kuvattu näkyvän Uu-
denkylän taajaman eteläisiltä ja alhaisilta asuinalueita. VE2a Loppusijoi-
tusalueen loppukorko on +135 ja se nousee nykyisestä maanpinnasta
noin +20 metriä. Alueen sijoituessa suhteellisen tasaiselle alueelle,
loppusijoitusalue näkyy pitkälle, jopa 4 km päähän. Toiminnan päättymisen ja loppusijoitusalueen maisemoinnin jälkeen 20 metrin korkuinen
mäki ei kuitenkaan ole maisemassa kovin merkittävä, eikä ulotu juuri
puunlatvoja ylemmäksi.

Ihmisten elinolot

YVA-selostuksessa on todettu liikenteen keskittyvän pääosin arkipäiviin kello 7–16 välille ja ympäristövaikutukset on arvioitu tämän mukaisesti. Kierrätyspuiston aukioloajat selostuksen mukaan ovat kuitenkin arkisin klo 6–22 ja lauantaisin klo 8-18. Tuhkien ja kiinteiden polttoaineiden osalta kuljetuksille ei ole asetettu rajoituksia viikonpäivän tai kellonajan suhteen. Hajuhaittoja on todettu syntyvän vain poikkeustilanteessa, jolloin alueilla käsitellään biohajoavia jätteitä. Vaihtoehdossa VE1 hajuhaitat leviävät poikkeustilanteessa taajama-alueelle ja hajuhaittoja on todettu voivan molemmissa vaihtoehdoissa esiintyä jopa 7 km etäisyydellä. Pääilmansuunta on lounas-eteläsuunnasta, joten juuri taajamaan päin molemmilta vaihtoehdoalueilta. YVA-selostuksessa ei käy ilmi poikkeustilanteiden ajallinen kesto. Selostuksessa on arvioitu biohajoavan jätteen vastaanotettavaksi määräksi 40 000 t/vuosi, joten määrät ovat merkittäviä ja lisäksi biohajoavia jätteitä on arvioitu olevan varastossa enintään 20 000 t. Biohajoavan jätteen määrä ja toiminnon luonne huomioon ottaen voidaan olettaa haittojen olevan pitkäaikaisia, jopa kuuksia. Selostus on puutteellinen tältä osin. Ihmisten huoli kiinteistöjen arvonalenemisesta on huomioitu ja todettu sen vaikuttavan myös ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen. VE1 laajennusalueen vaikutuksien on arvioitu olevan ihmisten elinolojen, viihtyisyyden ja ihmisten terveyden kannalta haitaltaan suuri kielteinen. Vaihtoehdon VE2 osalta suurin vaikutus ihmisten elinolojen suhteen on alueen ratsastustoiminnalle. Lisäksi vaihtoehdossa VE2 Lemuntien liikenteen, erityisesti raskaan liikenteen lisääntyminen on haitallinen (suuri kielteinen) jos ei rakenneta erillistä kevyen liikenteen väylää. Vaikutukset elinkeinoelämään ovat sekä myönteisiä, että kielteisiä. Kielteisiä vaikutuksia syntyy erityisesti alueen palveluyrityksille, kuten ratsastustallille ja matkailupalveluille liikkumisen, turvallisuuden, imagotekijöiden vuoksi. YVA-selostuksessa on lisäksi hyvin kuvattu olemassa olevan teollisuuden liikennekysymykset ja laajentumissuunnitelmat ja arvioitavan hankkeen vaikutukset niihin.

Vaihtoehtojen vertailu ja toteutuskelpoisuus

YVA-selostuksessa on hyvin kuvattu vaihtoehtojen toteutuskelpoisuus. VE0 toteutuessa vaikutuksia ei tapahdu suunnitelluilla hankealueilla. Toisaalta alueet eivät tule säilymään nykyisen kaltaisia ilman kierrätyspuiston toteutustakaan. Molemmat alueet ovat myös maakuntakaavaehdotuksessa esitetty luonnonvaralogistiikan kohdealueiksi. Vaihtoehtojen vertailussa kierrätyspuiston toteuttaminen itäiselle VE1 alueelle aiheuttaa läntistä vaihtoehtoa VE2 suuremmat ympäristövaikutukset monen tekijän suhteen. Ainoastaan liikenteen ympäristövaikutuksien osalta VE1 on parempi kuin VE2. Tosin tässä tulee ottaa huomioon tutkimatta jäänyt vaihtoehto VE2 osalta, jossa olisi toteutettu maakuntakaavan mukainen eritasoliittymä valtatielle 12. Kierrätyspuistohanke todettiin YVA-selostuksessa teknisesti ja yhteiskunnallisesti toteuttamiskelpoiseksi kaikissa vaihtoehdoissa. Ympäristöllisesti vaihtoehdot VE1 ja VE2 ovat toteuttamiskelpoisia, mutta vaihtoehdon VE1 laajennusalue todettiin usean vaikutusten osalta merkitykseltään suureksi kielteiseksi, joten laajennusalueen toteuttamiskelpoisuus on huono suunnitellun jät-

teenkäsittelyn osalta. Sosiaalisesti hanke todettiin toteuttamiskelpoiseksi vaihtoehdossa VE2. Hanke herättää vastustusta kaikissa vaihtoehdoissa, mutta vaihtoehdon VE2 osalta alueen herkkyys nykyisen maankäytön ja toimintojen osalta on vaihtoehtoa VE1 pienempi.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

YVA-selostuksessa on virheellisesti kerrottu arvioitavan hankkeen olevan Päijät-Hämeen maakuntakaavaehdotuksen 2014 mukainen. Hankealueet sijoittuvat pääosin maakuntakaavaehdotuksen 2014 mukaisille luonnonvaralogistiikan kehittämisen kohdealueille (Ilk). Kaavamääräyksen mukaan merkinnällä osoitetaan alueet, joita voidaan kehittää luonnonvarojen, kuten energiapuun, maa-ainesten ja kierrätysmateriaalien kuljetuksiin, lajitteluun, varastointiin, kierrätykseen ja jalostukseen liittyvää toimintaa varten. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikenteen toimivuuteen ja toteuttamisjärjestykseen. Ja lisäksi luonnonvaralogistiikan alueiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset asutukselle ja muille häiriöille alttiille toiminnoille. Maakuntakaava ei määrittele tarkkaan mitä luonnonvaralogistiikkaan liittyviä toimintoja kullakin alueella saa olla. Maakuntakaavaselostuksen mukaan Nastolan kierrätyspuistot voivat esimerkiksi keskittyä kaupunkiseudun maa- ja kiviaineshuollon järjestämiseen sekä jätteiden kierrätykseen ja jalostukseen. Ympäristövaikutusten arvioinnin vaihtoehdot VE1b ja VE2b ovat linjassa maakuntakaavaehdotuksen kanssa, mutta loppusijoittamista sisältävät vaihtoehdot VE1a ja VE2a ovat ristiriidassa maakuntakaavaehdotuksen kanssa ja vaatisivat jätteenkäsittelyalueen (EJ) kaavamerkinnän ja -määräyksen. Lahden kaupunginvaltuusto 14.9.2015 ja Nastolan kunnanhallitus ovat antaneet kuntien maankäyttöosastojen yhteistyössä valmistellun lausunnon maakuntakaavaehdotuksesta. Lausunnossa on todettu luonnonvaralogistiikan kehittämisen kohdealueen Ilk-5 (YVA-selostuksen vaihtoehto VE1) sijaitsevan liian lähellä Uudenkylän taajamaa ja alueelle sijoittuvista toiminnoista ei saa aiheutua haittaa ihmisten elinoloihin. Lisäksi lausunnossa on todettu Ilk-4 alueen (YVA-selostuksen vaihtoehto VE2) vaativan toteutuessaan uuden eritasoliittymän rakentamisen valtatielle 12 maakuntakaavaehdotuksen mukaisesti tai vaihtoehtoisesti uuden yhdystien valtatie 12 eteläpuolelle nykyisistä liittymistä. Luonnonvaralogistiikan alueilla ei tule sallia minkäänlaista jätteen tai kierrätettävien materiaalien loppusijoittamista. Lisäksi Nastolan kunnanhallitus on täydentänyt valmisteltua lausuntoa siltä osin, että sekä Nastolan Montarin Ilk-4 (VE2), että Kirviän Ilk-5 (VE1) alueet tulisi maakuntakaavassa osoittaa työpaikka-alueiksi (TP). Korjattu maakuntakaavaehdotus 2014 on parhaillaan lausuntakierroksella kunnissa ja muilla viranomaisilla. Lausuntojen antamisen jälkeen maakuntakaavasta järjestetään viranomaisneuvottelu, jonka jälkeen korjattu maakuntakaavaehdotus asetetaan yleisesti nähtäville. Maakuntakaavaehdotukseen ei ole tehty muutoksia luonnonvaralogistiikan kehittämisen kohdealueisiin (Ilk). Lahden kaupunginvaltuustolla on mahdollisuus korjata aikaisempaa lausuntoaan maakuntakaavaehdotuksesta nyt nähtävillä olevan korjatun maakuntakaavaehdotuksen myötä. Lisäksi alueiden toteuttaminen vaatii

kaikissa vaihtoehdoissa alueiden asemakaavan laatimisen, sekä vaihtoehdossa VE1a muutoksen ehdotusvaiheessa olevaan Uudenkylän osayleiskaavaan. Kyseessä on tarpeellinen hanke Lahden seudun ympäristöliiketoiminnan voimakkaan laajentumisen ja kiertotalouden lisääntymisen vuoksi. Lahdessa sijaitsevan Kujalan jätekeskuksen alueen kapasiteetin täyttymisen sekä tilan puutteen takia kierrätysliiketoiminnoille on tarve löytää uusia mahdollisia sijoituspaikkoja. Laaditun ympäristövaikutuksien arvioinnin perusteella voidaan suunnitelmista suoraan sulkea pois toteutuskelvottomaksi arvioitu vaihtoehdon VE1 laajennusalue valtatie pohjoispuolelta. Vaihtoehtojen vertailun perusteella voidaan läntistä vaihtoehtoa VE2 pitää toteutuskelpoisempänä kierrätystoiminnalle. Alueen jatkosuunnittelussa tulee voimakkaasti lähteä edistämään uuden eritasoliittymän rakentamista valtatielle 12 hankealueen kohdalle, jolloin myös liikenteestä aiheutuvat ympäristövaikutukset vaihtoehdossa VE2 saadaan pienemmiksi. Tarkoituksenmukaista on lähteä kehittämään yhtä aluetta kierrätystoiminnoille ja keskittää toiminnot yhdelle alueelle. Ympäristövaikutuksien arvioinnin mukaista itäistä VE1 aluetta voidaan jatkossa kehittää teolliselle toiminnalle, josta ei ole ympäristövaikutuksia läheiselle taajamalle. Ennen hankkeen viemistä eteenpäin on ympäristövaikutusten arviointia täydennettävä edellä kuvattujen puutteiden osalta joko arviointiselostusta korjaamalla tai edellyttämällä, että esitetyt vaikutusarviointien täydennykset ja vaihtoehtotarkastelut tehdään hankkeen jatkovalmistelun yhteydessä.

Lahden ympäristöpalvelut toteaa, että hankealueille ei ole tehty maaperä- eikä pohjavesitutkimuksia. Maaperä- ja pohjavesiolosuhteiden selvittäminen on tärkeää, ennen kuin hankkeita lähdetään toteuttamaan. Orimattilan ja Lahden rajalla sijaitsevalla puolustusvoimien varikolla on myös vedenottamo Lahden kaupungin (ent. Nastolan) puolella, jota ei ole huomioitu selvityksessä. Pintavesien tilaa hankealueiden alapuolella ei ole selvitetty lainkaan. Lähin vedenlaadun havaintopiste, jota selvityksessä on käytetty, sijaitsee itäisen hankealueen osalta Lanskinjoessa 28 km:n etäisyydellä hankealueesta ja läntisen hankealueen osalta Palojoessa. Tämä on oleellinen puute ja epävarmuustekijä selvityksessä. Molempien vaihtoehtojen vastaanottavista jokivesistä on olemassa koekalastustietoja koekalastusrekisterissä, joita ei ole esitetty arviointiselostuksessa. Vesistöstä on tavattu mm. taimenta ja ankeriasta. Läntisellä hankealueella lisääntyvän vesistökuormituksen vaikutus alapuolisen vesistön yläosissa olisi todennäköisesti vähäisempi kuin itäisellä hankealueella, koska alueelle kohdistuu nykytilassakin jätevesikuormitusta. Suurimmat riskit liittyvätkin poikkeustilanteisiin. Molempien hankealueiden alapuoliset jokivesistöt ovat virtaamaltaan pieniä ja sen vuoksi mahdollisten päästöjen laimeneminen on vähäistä ja mahdollinen vaikutus voi ulottua hyvin kauas. Alueella muodostuvien vesien määrä on arvioitu vain vuositasolla, mikä ei ole riittävä tarkkuus edes alustavien mitoitusten tekemiseen. Selostuksen perusteella ei voi arvioida, riittääkö tasausaltaiden mitoitus esim. sammutusvesitilanteessa ja onko tasausaltaiden tilavaraus riittävä. Suunnitelman mukaan poikkeustilanteissa

syntyvät vedet ohjataan tasausaltaisiin. Vesien jatkokäsittelyn kannalta olisi parempi, jos likaantuneet vedet saataisiin säilöön sellaisenaan, eikä niitä sekoitettaisi tasausaltaissa valmiina olevaan hieman likaantuneeseen veteen ennen käsittelyä. Normaalitilanteessahan tasausallas on täynnä vettä tulipalon tai kemikaalipäästön sattuessa. Poikkeustilanteissa tasausaltaisiin kerättävien haitallisia aineita sisältävien vesien jatkokäsittelymahdollisuuksia ei ole kuvattu lainkaan. Poikkeustilanteissa riskinä on, että ympäristön ojiin voi päästä kierrätyspuiston alueelta likaantuneita vesiä. Alueen sisäinen vesien johtaminen tulee suunnitella niin, että poikkeustilanteissakaan ei muodostu oikovirtauksia öljynerotuskaivojen ja tasausaltaiden ohi. Itäisellä hankealueella on huolehdittava, että alueen kaikki pintavedet johdetaan esitetyllä tavalla alueen eteläosasta luoteen ja etelän suuntaan. Alueelta on myös yhteys itäisemmälle reitille, joka kulkee Kuivannontien läheisyydessä. Tämän reitin varrella on talousvesikaivoja ja vedenottamo, joiden vedenlaatuun onnettomuustilanteella saattaisi olla vaikutuksia. Läntisen alueen pintavedet esitetään johdettavaksi kahta eri reittiä. Alueen länsireunalta Notkon suuntaan johdettaisiin puhtaita pintavesiä. Niihin eivät vaikuta Nastolan jätevedenpuhdistamolta laskevat vedet, ja kyseisellä alueella on havaittu taimenta. Poikkeustilanteessa on riskinä, että likaisia vesiä ohjautuisi myös Notkon suuntaan. Tästä syystä olisi parempi, että kaikki hankealueella muodostuvat vedet johdettaisiin Nastolan jätevedenpuhdistamon kanssa samaan purkuojaan. Lisäkuormitusta alueelle ei saa sallia edes poikkeustilanteessa. Itäisen hankealueen välittömässä läheisyydessä Orimattilan puolella sijaitsee Lakeasuon suojelualue. Kaavamerkin mukaan alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Suunnitellun uuden tieyhteyden alueelta ei ole tehty luontoselvityksiä, joten tieyhteyden vaikutuksia ei ole tältä osin pystytty arvioimaan. Myöskään tieyhteyden rakentamisesta ja käytöstä aiheutuvia meluvaikutuksia Lakeasuon eläimistölle tai suojeluarvoille ei ole selvityksessä otettu huomioon. Hankealueet heikentäisivät väistämättä myös etelä- ja pohjoissuuntaisia ekologisia yhteyksiä ja lajien liikkumismahdollisuuksia elinalueiden välillä. Maakunta-kaavaehdotuksessa 2014 molemmat hankealueet sijoittuvat pääosin luonnonvaralogistiikan kohdealueille (llk). Kaavamääräys ei sisällä mahdollisuutta jätteiden loppusijoittamiseen, jotka sisältyvät molempien hankevaihtoehtojen tarkasteluun (VE 1a ja VE 2a). Hanke ei myöskään ole Uudenkylän osayleiskaavaehdotuksen mukainen loppusijoituksen osalta. Lisäksi hankealueet ovat maakunta-kaavaehdotuksessa 2014 osa laajempaa kehittämisen kohdealuetta (kk8). Selvityksessä on huonosti tuotu esiin hankkeen vaikutuksia alueelle suunnitellun maankäytön osalta (Uudenkylän osayleiskaavaehdotus). Etenkin itäisen hankealueen osalta kierrätyspuiston sijoittaminen alueelle vaikeuttaisi asumisen sijoittumista ja laajentumista henkilöliikenteen aseman läheisyyteen ja hankaloittaisi Uudenkylän taajama-alueen kehittymistä asumispalvelujen osalta. Toki hanke palvelisi elinkeinoelämän sijoittumista alueelle, mutta etenkin laajennusvarauksen osalta se vaikeuttaisi asumisen sijoittamista sille osayleiskaavaehdotuksessa varatuille alueille. Selvitykses-

sä hankkeiden maisemavaikutuksia olisi voinut havainnollistaa maisemakuvilla, koska loppusijoitusalueet kohoaisivat varsin korkealle vaikuttaen maisemaan. Toiminnasta aiheutuviin melu- ja pölyhaittoihin vaikuttaa merkittävästi se, toteutetaanko toiminnot sisä- vai ulkotiloissa. Molemmilta hankealueilta on tehty asianmukaiset melumallinnukset. Suunnittelussa on kuitenkin tärkeä ottaa huomioon, että mallinnuksessa on käytetty meluväljeä. Ilman niitä melutaso ohjearvot saattaisivat ylittyä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Uudenkylän osayleiskaavaehdotuksessa suunniteltua maankäyttöä ei ole otettu huomioon melumallinnuksen tuloksia esitettäessä. Meluvaikutuksia ei ole esitetty uuden tielinjauksen osalta kattavasti. Selvityksessä hajuhaittoja on arvioitu riittävästi, mutta poikkeustilanteissa ei ole selvitetty mahdollisuutta käsitellä biohajoavia jätteitä jossakin toisessa käsittelylaitoksessa sen sijaan, että niitä tuotaisiin hankealueelle kompostoitavaksi. Haittaeläinten esiintymistä hankealueilla ei ole selostuksessa käsitelty riittävästi. Roskaantumiseen vaikuttavat huomattavasti toiminnanaikaiset työskentelytavat ja huolellisuus alueelle tuotavien kuormien peittämisessä. Selostuksessa on esitetty asianmukainen hengitettävien hiukkasten leviämismallinnus. Lahden ympäristöpalvelut on aloittanut vuoden 2016 alussa Rakokivessä ilmanlaadun mittaukset; tätä ei selostuksessa ole mainittu. Mittausasemalla mitataan jatkuvatoimisesti typenoksideja ja hengitettäviä hiukkasia sekä haihtuvia orgaanisia yhdisteitä. Vaarallisen jätteen mukaiset raja-arvot käsiteltävissä materiaaleissa voivat aiheuttaa haitallisten aineiden tavoitearvojen ylityksiä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, ellei haitallisten vaikutusten ehkäisemiskeinoihin kiinnitetä riittävästi huomiota. Liikenteen aiheuttamat haittavaikutukset kohdistuvat pääosin läntisen hankealueen (VE 2) Pysäköintien ja Lemuntien asukkaisiin ja tienkäyttäjiin. Liikennemäärien kasvu suhteessa nykyiseen on suuri. Suuri puute selvityksessä on se, ettei Veljeskylän eritasoliittymän rakentamista ole otettu mukaan arviointiin. Kulku läntiselle alueelle eritasoliittymän kautta olisi ympäristövaikutuksiltaan todennäköisesti kaikkein vähäisin. Näin pitkäaikaisessa hankkeessa on lyhytnäköistä jättää eritasoliittymä selvittämättä. Uudenkylän nykyisen ja suunnitellun asutuksen läheisyys tekee kierrätyspuiston sijoittumisesta ongelmallista. Etenkin laajennusvarauksen osalta asutukselle ja luonnolle aiheutuvat ympäristöhaitat ovat ilmeisiä. Laajennusosan alueella sijaitsee useita arvokkaita luontokohteita, kuten lähteikkö, puro ja Piiankallion vähäpuustoinen kalioalue. VE 2:n toteutuessa hanke vaikuttaisi ratsastustallin toimintaan mm. ratsastusreittien ja melun lisääntymisen osalta. Lisäksi tieturvallisuusriskit kasvaisivat kevyenliikenteen väylän puuttumisen ja liikennemäärän lisääntymisen vuoksi. Edellytyksenä kierrätyspuiston toiminnalle on, sijoittuisi se kummalle alueelle tahansa, että alueella toteutetaan suunnitellut melun- ja pölyntorjuntatoimenpiteet ja suunnitellaan alueen vesienhallinta myös poikkeustilanteet ja mahdolliset sammutusvedet huomioon ottaen. Poikkeustilanteisiin on varauduttava ennalta ja otettava ne huomioon jo suunnitteluvaiheessa. Lahden ympäristöpalvelut ei näe mahdollisena itäisen hankealueen laajennusosan toteuttamista alueella olevien arvokkaiden luontokohteiden, pohjavesivaikutusten ja lä-

heisen taajama-asutuksen vuoksi. Ongelmallista on myös toiminnan sijoittuminen itäiselle alueelle siellä olevien arvokkaiden luontotyyppien ja läheisten asuintalojen vuoksi. Läntisen alueen suurimmat haittavaikutukset liittyvät tieliikenteeseen. Mikäli alueelle toteutettaisiin tieyhteys Veljeskylän eritasoliittymän kautta, olisi se toteutuskelpoisin vaihtoehto. Mikäli aluetta halutaan käyttää loppusijoitukseen, tulee se mahdollistaa alueen kaavoituksessa.

Lahden kaupungin Nastolan aluejohtokunnan mielestä arviointiselostuksessa on kuvattu toteuttamiskelpoiset vaihtoehdot kierrätyspuistohankkeen toteuttamiseksi. Selostuksessa on kuvattu riittävän laaja-alaisesti hankkeen vaihtoehtojen vaikutukset ympäristöön, yhdyskuntarakenteeseen ja maisemaan sekä ihmisten elinoloihin. Myös muut vaikutukset on läpikäyty riittävästi ja ennakointi mahdollisiin odottamattomiin tilanteisiin on varauduttu kattavasti. Toteutuessaan kierrätyspuistohanke mahdollistaa uusien työpaikkojen syntymisen alueelle ja näin ollen lisää alueen elinvoimaa. Esitetyistä vaihtoehdoista VE 2 aiheuttaa selvästi vaihtoehtoa VE 1 vähemmän haittaa asumiselle, yritystoiminnalle, alueen ympäristölle sekä alueen virkistyskäytölle. VE 2 sijoittuu käytöstä poistetun kaatopaikan sekä olemassa olevan jätevedenpuhdistamon kanssa samalle alueelle. VE 2:n mukaiselle alueelle on lisäksi suunniteltu biokaasulaitoksen toteuttamista. Toimintojen luonne huomioidaan ottaen edellä kuvatut toiminnot on perusteltua sijoittaa samalle alueelle. VE 2:n toteutuessa VE 1:n mukainen alue vapautuu myöhemmin vahvistuvan osayleiskaavan mukaiseen muuhun käyttöön. Edellä mainittujen seikkojen perusteella aluejohtokunta katsoo, että suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota alueen tieverkon suunnitteluun ja toteutukseen lisääntyvä kuljetusliikenne huomioon ottaen. Aluejohtokunta edellyttää eritasoliittymän rakentamista valtatie 12:n kautta kierrätyspuiston alueelle. Aluejohtokunta edellyttää myös tarvittavien meluvallien rakentamista. Materiaalien käsittelyssä tai loppusijoittamisessa on otettava huomioon asumiselle, yritystoiminnalle, alueen ympäristölle sekä valuma- ja pohjaveden suojelemiselle mahdollisesti aiheutuvat haitat ja riskit.

Mikäli hanketta ei toteuteta, jätteiden käsittely jatkuu esitettyjen materiaalien osalta Kujalan jätekeskuksella, Miekan loppusijoitusalueella ja nykyisillä maankaatopaikoilla erityisesti Ränsin alueella, jolloin vaikutukset lyhyellä aikavälillä tulevat jatkumaan näillä alueilla. Kuitenkin pitää ottaa huomioon näiden alueiden rajallinen kapasiteetti, jolloin joka tapauksessa tarvitaan uusi alue tai käsittelykapasiteettia muualta. Näissä tapauksissa vaikutukset tulevat muodostumaan muualla.

Orimattilan kaupungin ympäristölautakunta haluaa nostaa esiin mm. seuraavat näkökohdat: Nastolan kierrätyspuiston toiminta-alueeksi on katsottu koko eteläinen Suomi. Päijät-Hämeen Jätehuollon mukaan lisääluetarve juontaa juurensa lähinnä elinkeinoelämän, ei meidän maakunnan asukkaiden jätehuollon laajentumistarpeita ajatellen. Kun kyseessä on vielä toisten maakuntien jätehuollon tarpeiden tyydyttäminen,

ei ole tarkoituksenmukaista ja kestävästä ajattelusta pilata Orimattilan pienten jokien vesien laatua, vaarantaa pohjavesien laatua ja pilata maaperää, josta maa- ja metsätalous saa tulonsa. Ympäristölautakunta katsoo, ettei arviointiselostuksessa ole riittävästi huomioitu eri vaihtoehtojen todellisia ympäristövaikutuksia. Selostuksessa todettiin kierrätyspuistohanke toteuttamiskelpoiseksi kaikissa vaihtoehdoissa, vaikka jo tehtyjen selvitysten perusteella jotkut sellaiset vaihtoehdot, joissa puhutaan jätteiden pysyvistä loppusijoittamisesta, eivät ole toteutettavissa. Niistä aiheutuu liian suuret riskit laajan alueen pohja-/pintavesille ja muulle ympäristölle. Selvityksessä todetaan, että alueelle rakennetaan tiiviit kenttä- ja allasrakenteet ja että normaalitilanteessa toiminnan aikaisia vaikutuksia ei kohdistu maaperään. Tätä ei kuitenkaan voida täysin taata; aiheesta on mm. olemassa tieteellistä tutkimustietoa (*viittaus: Oulun yliopiston tutkimus, Anne Tuomela, Synteettiset materiaalit kaivosten allasrakenteiden tiivisrakenteena*). Suunnitteilla olevan hankkeen ympäristöturvallisuusriskit ovat liian suuret saatavaan hyötyyn nähden, joten ympäristölautakunta katsoo, ettei jätteiden vastaanotto, varastointi, käsittely ja varsinkaan loppusijoittaminen tule kyseeseen vesistön latvoilla sijaitsevilla vaihtoehtoisilla alueilla. Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitosuunnitelman mukaan hankealueen pintavesien kuorma on jo nykyisellään sellainen, ettei pienten jokien ekologinen tila enää kestä suunnitellun kaltaista pitkäaikaista kuormitusta. Kanta- ja Päijät-Hämeen ilmanlaadun bioindikaattoritutkimus vuonna 2014 tuo uutta tietoa alueen ilmanlaadun nykytilasta ja siihen olennaisesti vaikuttavista tekijöistä. Tutkimuksen mukaan humuksen kromi-, lyijy-, vanadiini- ja nikkelpitoisuuksissa löytyi tutkimusalueelta keskimääräistä korkeampia pitoisuuksia. YVA-selostuksen mukaan kaikki suunnitellut jätteiden varastointi- ja käsittelyvaihtoehdot tulevat lisäämään huomattavasti nykyistä ympäristökuormaa. Nastolan kierrätyskeskuksessa on tarkoitus käsitellä ja välivarastoida kivihiiltä. Kivihiilen varastoinnin ympäristövaikutuksista on raportoitu mm. Helsingin Energian Vuosaaren kivihiilivaraston ympäristöluvituksen yhteydessä. Tällöin on havaittu merkittäviä pohjaveden kloridi- ja sulfaattipitoisuuksia. Pohjaveden korkeat sulfaattipitoisuudet lisäävät veden korroosiovaikutuksia ja ovat myös rakennustekninen ongelma. Ympäristölautakunta katsoo, ettei mikään Nastolan kierrätyspuiston vaihtoehdoista ole sijoitettavissa ja toteutettavissa esitettyihin paikkoihin.

Asiantuntijayritys Tieokas on lähettänyt 167-sivuisen mielipiteen YVA-selostuksesta. Asiakirjan poikkeuksellisen perusteellisuuden ja laajuuden vuoksi siitä on mahdollista nostaa esiin vain joitakin näkökulmia. Aineisto on sisällöltään osin sama kuin YVA-ohjelmavaiheessa lähetetty mielipide; joskin siihen on lisätty YVA-selostuksen valmistumisen jälkeen uusia arviointeja ja korjausesityksiä. Tieokkaan mielipide on täydellisenä luettavissa linkissä <http://www.tieokas.fi/YVA.pdf>.

Tieokas käy läpi mm. Nastolan kierrätyspuiston ja Uudenkylän osayleiskaavan valmisteluvaiheita kunnallisessa

päätöksentekoprosessissa, hanketta koskevaa puutteellista tiedottamista ja konsulttiyrityksen laatimiin raportteihin sisältyviä virheitä ja puutteellisuuksia. Pääpaino mielipiteessä on luontoympäristön ja luontoarvojen käsittelyssä, mutta tarkastelun kohteena ovat myös kulttuurimaisemaan liittyvät arvot ja vaikutukset kulttuuriympäristöön, vaikutukset hankealueen alapuoliseen vesistöön sekä hankkeen sosiaaliset vaikutukset. Tieokkaan mukaan näkyy räikeästi, kuinka tiedon hankinta on ollut puutteellista ja, mikä pahinta, puolueellista. Puutteellisuuden selittää se, miten vähän jäteryhmä on resursoinut YVA-arviointia kuvitellen alun alkaen virheellisesti, että hanke toteutuu helposti Nastolan kunnanjohtajan avittamana. Kun näin ei käynytäkään, jäteryhmän ei kärsinyt tunnustaa, että hanke olisi pitänyt keskeyttää jo arviointiohjelman valmistuttua, kuten Asiantuntijayritys Tieokas vaati. Jäteryhmä jatkoi YVA-selostuksen tekemistä ja kuvittelee yhä, että kaikki kelpaa mitä kirjoitetaan. Kunnan antamaan tavanomaisen niukkaan resurssiin nähden kohtuullisen hyvin tehdyssä luontoselvityksessä on joitakin puutteita, joita asiantuntijayritys Tieokas on omana työnään täydentänyt. Luontoselvitys on niin puutteellinen, että sitä ei voida sellaisenaan käyttää hankkeen YVA-selostuksessa ilman Tieokkaan esittämiä täydennyksiä. Maastokartoitukset tehtiin alueelle 31.8. ja 1.9.2015. Maastokäyntien ajankohta oli luontoselvityksen tekemisen kannalta suhteellisen myöhäinen, joka tulee ottaa huomioon selvityksen tuloksia tarkasteltaessa. Ajankohdasta johtuen selvityksessä on keskitytty ensisijaisesti luontotyyppien tarkasteluun. Tämän vuoksi esimerkiksi linnustosta tai muusta lajistosta ei voidakaan saada minkäänlaista kuvaa edes sinne päin. Luontoselvityksestä puuttuu mm. keskeltä esitettyä kaatopaikka-alueetta laajahko luonnontilainen Kirviänsuo. Arvokas Kirviänsuo tuhoutuisi hankesuunnitelman mukaisesti kokonaan, mistä seuraisi rikosoikeudellinen vastuu. Kirviänsuon laaja kompleksin sijaitsee kiusallisella tavalla keskellä kaatopaikka-alueella, tulevan jätevuoren alla, ja näyttää jo sinällään estävän kaatopaikan rakentamisen, sillä muuten syyllistytään luonnonsuojelurikokseen, kuten monessa muussakin kohdin Uudenkylän hankealueella. Yhteysviranomaisen on vaadittava, että konsultti korjaa Kirviönsuon kompleksin tiedot Tieokkaan mielipiteessä esitettyjen tietojen ja korjausten mukaisiksi. Tieokas vaatii myös, että Lakeasuontien tuhoisan suunnitelman vuoksi yhteysviranomaisen velvoittaa jäteryhmän laajentamaan YVA-selvitysalueen käsittämään koko uhanalainen Huhmarmäen-Lakeasuon alueen. Lakeasuontiestä ei esitetä mitään lisäselvityksiä, ei luontoselvitystä eikä kustannusarviota. Ne ilmeisesti riittäisivät jo alkuun kaatamaan koko järjettömän ajatuksen. Myös kulttuuriperintö on käsiteltävä asiallisesti luontoselvityksen täydentämisen yhteydessä. Kaatopaikka ei sovi Nastolaan, ei Huhmarmäelle eikä Montariin, mutta aivan paralleelista Lahden länsipuolella Hollolan Nostavassa on 210 hehtaaria tyhjää tilaa kaatopaikkaa varten, ja vaikka logistiikkakeskuksellekin. Hollolan pitkään suunniteltu kuningashanke, Nostavan logistiikkakeskus, ei toteudu näillä näkymin milloinkaan.

Asiantuntijayritys Tieokas vaatii, että ELY-yhteysviranomaisen asettaa kaiken tässä lausunnossa esitetyn perusteella YVA-arviointimenettelyn lopputuloksena ensimmäiselle sijalle 0-vaihtoehdon eli hanketta ei toteuteta Nastolassa, ei Huhmarmäellä eikä Montarissa. Lisäksi yhteysviranomaisen voi esittää, että mahdollisesti tarvittavan kaatopaikan sijoituspaikkana selvitetään Lahden Kujalan, Hollolan Nostavan tai jokin muu vaihtoehto. Se voi olla myös toteamus, että Lahden seudulle ei tarvita uutta kaatopaikkaan lainkaan, vaan jätteenkäsittelyssä edetään nykyistä toimintaa uudistamalla ja tehostamalla.

Uudenkylän kyläyhdistys ry esittää kantanaan, että jätteenkäsittelyaluetta ei tule toteuttaa Uuteenkylään, Kirviän hankealueelle. Suunniteltu alue on jätteenkäsittely- ja sijoituspaikaksi liian arvokasta luonnonympäristöä ja sijaitsee liian lähellä asutusta. Lisäksi tulee ottaa huomioon seuraavat asiat: mahdollisen jätteenkäsittelyn tulee tapahtua sisätiloissa; loppusijoitusta ei tule sallia missään muodossa; valumavesien suunnittelu on asiantuntijoiden mukaan puutteellista. Näin ollen VE 0 on paras vaihtoehto, eli kierrätyspuistoa ei toteuteta esitetyillä alueilla, ja sitä vastaavat toiminnot sijoitetaan olemassa oleville alueille.

Henkilö A ja 31 muuta allekirjoittajaa vastustavat Nastolan Montariin suunnitellun kierrätyspuiston rakentamista seuraavilla perusteilla: Alueelta valuu arviomme mukaan jätteitä Sepänjokeen ja edelleen Köylinjokeen ja Artjärven Villikkalanjärveen. Myös Palojoki on vaarassa. Em. joet lähtevät Nastolan vanhan kaatopaikan alapuolelta samalta alueelta. Nastolan maitopulveritehdas tuhosi jo 1950-luvun puolivöissä Sepänjoen. Haittavaikutukset heijastuivat koko vesistön alueelle. Joen lähialueella asuvat ja maatilat käyttivät vettä. He saivat jotakin korvausta vasta 1970-luvulla. Joki ei ole vielä kukaan palannut täysin entiselleen. Kala- ja rapukanta pitäisi istuttaa uudelleen. Jos jokeen päästetään uudelleen saasteita, niin ne leviävät ainakin tulva-aikoina myös rannan lähialueen pelloille vaikuttaen elinkeinotoimintaan ja virkistyskäyttöön.

Uudenkylän Työväenyhdistys on syvästi huolestuneena seurannut asian etenemistä eri portaita. Työväenyhdistyksen edustajat ovat osallistuneet kaikkiin asiaa koskeneisiin tilaisuuksiin ja samalla kokeneet alueen asukkaiden ahdistuneisuuden, heidän kokiessaan vaikutusmahdollisuuksiensa vähäisyyden. Ympäristövaikutusten selvitys oli tehty kaikille muille kuin ihmisille, eläimille ja luonnolle edulliseen muotoon. Tehdään sinne mitä tahansa niin vaikutukset ovat vähäiset. Eivät selvityksen tekijät olleet ehkä ottaneet selvää olosuhteista tai eivät ainakaan aikoneet tämän jälkeen tänne jalallaan astua. Tämän tehdyn selvityksen taso tulee varmaan muissa lausunnoissa tarkemmin ruodituksi ja samalla hyvin raskaasti. Merkeistä päätellen lausuntoja tulee riittävästi ja vakuuttaa valmistelijat hankkeen päättömyydestä. Työväenyhdistys edellyttää lisäksi, että ELY-keskus asettaa YVA-arviointimenettelyn lopputuloksena ensimmäiselle sijalle 0-vaihtoehdon eli hanketta ei toteuteta

Nastolassa, ei Huhmarmarmäellä eikä Montarissa. Lisäksi yhteysviranomaisen voi esittää, että mahdollisesti tarvittavan kaatopaikan sijoituspaikkana selvitetään Lahden Kujalan, Hollolan Nostavan tai jokin muu vaihtoehto. Ehkä kehittyvä jätteiden kierrätys vähentää kaatopaikkatarvetta?

Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys kritisoi sitä, että alueen linnustoa ja lepakoita ei ole selvitetty asianmukaisesti ja tästä johtuen luotettavaa luontovaikutusten arviointia ei ole voitu tehdä. Asia todetaan myös YVA-selostuksessa. Tämän kokoluokan hankkeissa tulee teettää aina kattavat luontoselvitykset. Ympäristöhallinnon ohjeiden mukaan linnusto tulee kartoittaa vähintään kolmen käynnin kartoituslaskennoin. Lepakoiden osalta on olemassa Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen ohjeet kartoitusten toteuttamiseksi. Lähtöaineistoista puuttuvat entisen kaatopaikan alueen lepakkoselvitys (Erkinaro & Metsänen) ja tuore sekä vanhempi Lahden seudun saukkokartoitus (2009 ja 2016)

Nastolan urheiluratsastajat ry on yli 220 jäsenen ratsastusseura, jonka jäsenistä pääosa on Ratsutalli Uusmattilassa harrastavia tuntiratsastajia. Ratsastus on 12. suosituin liikuntalaji lasten ja nuorten keskuudessa. YVA-arviointi tehtiin mielestämme ylimalkaisesti ja monia haittoja on vähätelty. Haitat ovat laskennallisia ja ihmisiä pelotellaan vaihtoehtottomuudella. Nykyinen tiestö ei kestä suunniteltua liikennemäärää, ja Lemuntien sillalla ei mahdu talviaikaan kuin yksisuuntainen liikenne. Suunnitelmassa vähätellään liikenteen ja melun aiheuttamia ongelmia. Betonin murskaus taivasalla saa melun sekä pienhiukkaset leviämään laajalle alueelle. Vaihtoehtoisesti suunniteltu yhdystie katkaisisi hevosten kanssa maastossa liikkumismahdollisuudet täysin. Suunnitelmassa ei kuitenkaan mainita ollenkaan alueella olevia hevosia. Vastustamme jyrkästi kaatopaikan sijoittamista Montariin ja toteamme, että YVA-arviointi ei anna totuudenmukaista kuvaa hankkeesta ja sen haitoista.

Kaivannon kyläjohtokunnan näkemyksen mukaan kierrätyspuistoa ei pidä toteuttaa suunnitelluille alueille ja sitä vastaavat toiminnot sijoitetaan olemassa oleville alueille. YVA-selostuksen perusteella on nähtävissä, että toimintaan sisältyy monia riskejä ja haittoja ja osaa ei tässä vaiheessa pystytä vielä edes riittävällä varmuudella ennakoimaan tai tunnistamaan. Pahimmillaan toiminta saattaa aiheuttaa pysyviä haittavaikutuksia lähialueiden asukkaille, asumiseen ja asuinviihtyvyyteen monien kilometrien päässä sekä alueen luontoon, mm ympäristön saastuminen pohjavesien pilaantuminen sekä liikenne- ja hajuhaitat. Tämänkaltaisia hankkeita, joista ei voida arvioida riskejä riittävän luotettavasti tai poistaa toiminnasta aiheutuvia pysyviä haittoja, ei tule viedä eteenpäin edes markkinatalouden varjolla.

Asunto Oy Nastolan Aurinkolan mielestä YVA-menettelyssä on käytetty alusta saakka kaikissa yhteyksissä termiä "kierrätyspuisto" kuvaamaan kaatopaikkahanketta eikä tästä harhaanjohtavasta nimestä ole

haluttu luopua, vaikka se on osoittautunut voimakkaita mielipiteitä nostattavaksi asiaksi. YVA:n mukaan välivarastoitavia jätteitä varastoidaan pääasiassa kasoissa ja aumoissa kenttäalueilla. Viranomaisen tulisi edellyttää, että hajuhaittoja aiheuttavan jätteen välivarastointi toteutetaan aina sisätiloissa. YVA:ssa on vakuutettu, että kaatopaikalta tulee hajuhaittaa vain normaalitilanteessa. Kuitenkin vastaanotettavien jätteen joukossa on myös hyvin erilaisia lietteitä, ja lietteet laadusta riippuen aiheuttavat voimakastakin hajuhaittaa. Tästä voidaan esimerkiksi mainita jätteenkäsittelylaitosten rejektilietteet, joita tulnaisiin toimittamaan Nastolan kaatopaikalle. Yksi hajuhaittoja aiheuttava toiminto on pilaantuneiden aineiden käsittely kompostiaumoissa. YVA:ssa on täysin laiminlyöty mm. aumojen sekoittamisesta ja kääntämisestä tulevien hajuhaittojen arvioiminen. Murskaustoiminnan pitäisi tapahtua ehdottomasti sisätiloissa, sillä toiminta on aivan liian lähellä asutusta. YVA:ssa esitetyt meluvallit ovat riittämättömiä ja kaikki murskaustoimintaan liittyvät alueet tulisikin suojatariittävillä maisemoiduilla meluvalleilla. Viranomaisen tulee edellyttää toiminnanharjoittajaa soveltamaan tuotannonsaan alan parasta käyttökelpoistatekniikkaa meluhaittojen vähentämiseksi. YVA:ssa on jätetty täysin huomioimatta biokaasulaitoksen vaikutukset liikennemääriin. VE2:ssa ilman uutta liittymää toteutettava vaihtoehto on liikennemäärien suhteen jo pelkästään kaatopaikan liikenteellä toteutuskelvoton ilman Biovakka Oy:n aiheuttamaakin liikennettä. Hanke ei ole toteutuskelpoinen ilman uutta liittymää. Liikennemelua ja rakennusaikaista melua ei ole arvioitu riittävästi: Viranomaisen tulisi asettaa ajallisia rajoituksia rakennusaikaiselle melua tuottavalle toiminnalle. Poikkeustilanteen hajuhaitat liittyvät todennäköisesti rakennettavan biokaasulaitoksen häiriötilanteeseen. Poikkeustilanteen osalta haiseville yhdisteille pitää määrätä raja-arvot ja säännöllinen tarkkailu. Niin Nastolan kunta kuin Lahden kaupunkikin ovat laiminlyöneet yritysvaikutusten arvioinnin osana hanketta. YVA-arviointiohjelmassa on jätetty kokonaan käsittelemättä hankkeen vaikutukset yksityiseen omaisuuteen (pääasiassa kiinteistö- ja asuinhuoneisto-omistuksiin) ja sitä kautta ihmisten varallisuusasemaan. Mielipiteen liitteenä on 771 nimeä sisältävä nimiadressi *Ei kierrätyspuistoa Nastolaan (nimet kerätty pääosin jo YVA-ohjelmavaiheessa 2015)*

Henkilö B muistuttaa, että Nastolaan suunnitellun kierrätyspuiston VE 2 (Montarin alue) sijaitsee Ratsutalli Uusmattilan välittömässä läheisyydessä. Tämä Lahden suurin ratsutalli sijaitsee Tallitiellä, Lemuntien itäpuolella. Yritystoiminta on alueellisesti merkittävää harrastus- ja kilpailutoimintaa. Vuotuinen ratsastajamäärä on noin 13 000 henkilöä. Ratsutallin toiminnan kannalta hankkeen negatiivinen vaikutus on suuri; potentiaalisia haitankärsijöitä voi olla jopa tuhansia, ei satoja, kuten YVA-selostuksessa todetaan. Montarin alueen sijainti ei tue kierrätyspuistotyyppistä toimintaa, etenkin loppusijoitusalueena mm. siksi, että alueelle kulku tapahtuu asuinalueen poikki. Haju- ja pölyhaitat Kujalan alueelta ovat kiistattomat ja myös suunniteltu toiminta aiheuttaisi YVA-selostuksen mukaan mahdollisesti hajuhaittoja. Hevoset reagoivat ha-

juihin voimakkaammin kuin ihmiset ja pölyn lisääntyminen vähäisessäkin määrin voi aiheuttaa hevosten hengitystiesairauksien lisääntymistä. Vaikka ratsutallin hevoset ovat tottuneet liikenteeseen, suunnitellun toiminnan aiheuttama lisääntyvä melu ja rekka-autojen virta tallialueen ohi voivat aiheuttaa hevosille vakavia seurauksia. YVA-selostuksessa läntisen alueen on todettu olevan metsätalouskäytössä. Todellisuudessa käyttö on pääosin virkistystoimintaa, sillä Ratsutalli Uusmattilan maastoratsastusreitistö kulkee kyseisellä alueella, ja aluetta käyttävät myös lähialueen ratsastajat ja asukkaat virkistäytymiseen. Liikenneyhteydet Montarin alueelle on arvioitu selostuksessa kohtalaisiksi. Ottaen huomioon ahtaat liittymät, ajon 40 km/h nopeusrajoitetulla tiellä asuinalueen poikki, tiukan mutkan Pysäköintialueella sekä Lemuntien ilman jalkakäytäviä, liikenneyhteys tuskin on kohtalainen, vaan todellisuudessa heikko. Lisäksi liikennemäärien kasvu on YVA-selostuksessa esitetty puutteellisesti.

Henkilöt C ja D katsovat, että mikäli kaatopaikkahankkeet ("kierrätyspuisto" on peitenimi) toteutuvat, syntyy ikaikainen katkeruus Nastolan itäosassa asuvien ja kuntapäätäjien välille. Käytännössä maat vietäisiin pakkolunastuksella. Tuntuu täysin uskomattomalta, että Uuteenkylään suunnitellaan kaatopaikka, johon voisi varastoida esim. kivihiiltä ja asbestia. Meille riittää yksi kaatopaikka, Kujala. Siellä on kierrätettävää materiaalia ja entisen jätteen tyhjentyessä tilalle voidaan tuoda uutta.

Henkilö E:n näkemyksen mukaan ei ole epäilystäkään siitä, etteikö tällaiselle hankkeelle ole tarvetta. Kysymys onkin ensiksi siitä, miten keskustuksessa kyetään huolehtimaan siitä, ettei ympäristölle tule uusia ongelmia, eli että ongelmaa ei siirretä paikasta toiseen. Toinen iso kysymys on kierrätyspuiston paikka, jonka tulee olla sellainen, että ensimmäisen kohdan haittojen syntyminen eliminoiduu täydellisesti. Myös sen läheisyydessä asuvien tulee paikka hyväksyä. Historia valumien osalta ei ole hyvä missään päin, ellei rakentaminen ole tehty korkealla teknologialla (viittaus Nastolan maitopulveritehtaaseen ja Talvivaaran kaivokseen). On jo historiallisista syistä hyvin ymmärrettävää, että Sepänjoen ja Palojoen rantojen asukkaat pelkäävät yhtä pahaa tapahtuvaksi. He ovat ainakin 40 vuotta odottaneet, että jokien olosuhteet paranisivat. SL:n päävaatimuksena on, että pian 60 vuotta sitten tuhottu jokien kala- ja rapukanta elvytetään.

Henkilöt F ja G kritisoivat sitä, että hankkeen nimi *kierrätyspuisto* on harhaanjohtava, toiminta täyttää lainkin mukaan **kaatopaikan** määritelmän. Toiseksi, millä perusteella hankealueen katsotaan sijaitsevan Montarin alueella, kun se todellisuudessa sijaitsee Nastolan kirkonkylällä? Cleantech on vahvasti esillä Lahden seudun strategiassa. Lahden ja Nastolan kuntaliitoksen yhdeksi keskeiseksi perusteeksi nostettiin alueen elinvoiman vahvistaminen sekä maankäyttö- ja asuinalueiden kehittämisratkaisut mm. rautatien tuomin mahdollisuuksin. MAL-alueesopimuksen mukaisesti maankäytöstä, asuntotuotannosta sekä lii-

kennehankkeista sopimisen tavoitteena on parantaa kaupunkiseutujen toimivuutta ja kilpailukykyä sekä alueiden tasapuolista kehittämistä. Tarkoittaako alueen tasapuolinen kehittäminen meille nastolalaisille ydinkeskustan kaatopaikkana toimimista? Näinkö sivuutetaan olemassa oleva asutus, paikalliset elinkeinonharjoittajat ja heidän oikeutensa puhtaaseen ja turvalliseen ympäristöön? Liikenteen merkittävän lisääntymisen haitallisten vaikutusten vähentämiseksi ei YVA-ohjelmassa ole pysytty esittämään selkeästi toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja. Uusista vaihtoehdoista (uusi tielinja tai eritasoliittymä) kummankaan toteuttaminen ei poista Pysäkin- tai Lemuntien uudelleen suunnittelun tarvetta. Erilainen läpiajoliikenne sekä Nastolan sisääntuloliikenne todennäköisesti ohjautuisivat sitä kautta johtaen erityisesti raskaan liikenteen määrän huomattavaan kasvuun kapealla ja valaisemattomalla tiellä. Toteutuessaan kaatopaikkahankkeella olisi pitkäaikaisia ja pysyviä kielteisiä vaikutuksia alueen asuinviihtyvyyteen, elinoloihin, virkistyskäyttöön ja elinkeinon harjoittamiseen etenkin melun ja liikennevaikutusten osalta. Kysymmekin, onko kaatopaikka väkisin runtattava alueelle, joka ei siihen sovellu? Edellä kuvatuin perustein vastustamme kaatopaikan toteutumista Nastolaan VE 2 läntiselle alueelle.

Henkilöiden H ja I mielestä Nastolan Kirviään suunniteltua "kierrätyspuistoa" on rehellisempää nimittää reilusti kaatopaikaksi, koska suunniteltu "*kierrätyspuisto*" sisältää selkeitä kaatopaikkatoimintoja, niin Lahdessa kaatopaikkaa suunnittelevat tahot eivät ehkä ole tulleet ajatelleeksi, että täällä asuu ihmisiä kaatopaikan välittömässä läheisyydessä. Onko tämä huomenlahja, jonka Lahti haluaa antaa meille, entisille Nastolalaisille? Eiköhän olisi kaikkien kannalta parasta, että kaatopaikan tarvitsijat näkisivät hieman vaivaa ja huolehtisivat sopivan, kaiken asutuksen ulkopuolella olevan tien rakentamisesta uudelle, todelliseen korpeen rakennettavalle kaatopaikalle täysin erilleen nykyisestä ja tulevasesta asutuksesta. Jos Lahden kierrätyspuiston suunnittelijat haluaisivat todella olla cleantechin edelläkävijöitä, niin he panostaisivat esim. biojätteen täydellisen suljettuun kierrätykseen, josta prosessista ei pääsisi yhteiseen ulkoilmaamme lainkaan hajuja. Tämä kuitenkin vaatisi rohkeita visioita ja halua kehittää uutta; tahtoa sellaiseen ei kuitenkaan tunnu löytyvän, vaan mieluummin suunnitellaan haisevien ja pölyävien törkyjen kippaamista nastolalaisten etupihalle. Massiivinen, haiseva, pölyävä ja meluava kaatopaikka tuhoaa Huhmarmäen hienot ulkoilualueet, joilla olemme paljon retkeilleet keväästä syksyyn ja usein talvellakin. Olemme monesti nauttineet sen kallioisista, lähes luonnontilassa säilyneistä, puoliavoimista maastoista. Vastustamme kaatopaikan perustamista Nastolan Kirviään eli vaihtoehtoja VE 1a ja VE 1b.

Henkilö J on sitä mieltä, että kierrätyspuistoksi ilmoitettu kaatopaikka ei voi toimia taajaman keskiössä, jossa ruokakaupat ja liikekeskuksen toiminta olisi jatkuvan kaatopaikkatoiminnan aiheuttaman haju- pöly- melu- liikenne- vaikutusten äärellä. Nauhataajaman tori ja koko keskusalue uusine taloineen muuttuisi radikaalisti nykyisestä asuinalueesta

kaatopaikan ympäristöksi. Eli kumpikaan vaihtoehto (Montari tai Kirviä) ei voi toimia kaatopaikkana, joka kierrätyspuistona on esitetty. Vaikka runsaat 1500 henkilöä vastusti adressissa hanketta, päätettiin tuhoon tuomitun hankkeen selvitystä jatkaa. Loppusijoitus merkitsee kaatopaikkaa, ei virkistysaluetta, puistoa. Joidenkin työllistymisen varjolla oltaisiin viemässä asukkaat ja työntekijät Suomen nopeimmin kasvaneelta teollisuuspaikkakunnalta. Vetovoimana on ja on ollut viihtyisä, luonnonkaunis harjumaisema.

Henkilöt K, L, M, N, O, P ja Q (kaikki Uudenkylän asukkaita) moittivat hanketta seuraavilla perusteilla: Talousvedet pilaantuisivat suunnitellun hankkeen myötä; ko. suunnitelmassa suoja-alue ulottuisi pohjavesialueelle. Jätteiden käsittelyn hajut ja pölyt tulisivat ensiksi lähimpien talojen riesaksi ja leviäisivät koko Uuteenkylään. Lokit ja rotat valtaisivat alaa, tienvarret likaantuisivat ja liikenteestä tulisi pölyhaittaa. Meluhaitta rikkoisi rauhalliset pihapiirit ja liikennehaitta olisi mahdoton kestää, marja- ja sienimaat menisivät pilalle (Huhmarmäki) ja kiinteistöjen arvot laskisivat koko Uudenkylän alueella. On myös syytä epäillä, että alueelle tuotujen myrkyllisten maa-ainesten kaasuuntumista ei voida estää eikä vesien saastumista koko Etelä-Suomen alueella.

Henkilöt R ja S eivät missään tapauksessa halua kierrätyspuistoa Nastolan Uuteenkylään pilaamaan asutusta ja elämää. Tyhjiä isoja alueita on varmasti muuallakin, tutkikaa tarkemmin ja antakaa ihmisten asutusten olla rauhassa. Näin meille Nastolan valtuusto lupasi jo asian valmisteluvaiheessa.

Henkilö T kertoo jo aiemmin esittäneensä Ei kaatopaikkaa Nastolan Montariin-kansalaisadressin puuhamiehenä vastustavan kantansa suunnitellun kierrätyspuiston sijoittamiseen Nastolan Montariin, aivan tilansa naapuriin. T toistaa vaatimuksensa hankkeen suunnittelun lopettamisesta ja päätyminen VE0:n kannalle. Nastolan entiselle kaatopaikalle Lemuntien päähän biokaasulaitokselle luvan saanut Biovakka Oy voi luvan perusteella aloittaa toimintansa muutoksenhausta huolimatta. Valtatie 12:n parantaminen välillä Joutjärvi–Uusikylä on suunnitteilla ja suunnitelmissa on esitetty uutta eritasoliittymää Veljeskylän kohdalle Lemuntielle. Valtatie 12:n parantaminen ei todennäköisesti toteudu vielä moneen vuoteen ja nyt luvan saanut Biovakka Oy voi aloittaa toimintansa. Tämä tarkoittaa biokaasulaitoksen vaatiman raskaan liikenteen lisääntymistä nykyisellä, siihen soveltumattomalla tieverkolla, ja mikäli kierrätyspuisto vielä toteutuisi samalle alueelle, niin se pahentaisi vielä lisää liikenteen tuomia haittoja. Mielestäni tämä välivaihe on jäänyt YVA-selostuksessa kokonaan huomioimatta ja siksi vaadinkin siihen selvää kannanottoa.

Henkilö U:n näkemyksen mukaan kierrätyspuistohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on aliarvioitu hankkeen haittavaikutuksia, erityisesti ihmisiin kohdistuvien melu-, haju- ja liikennevaikutus-

ten osalta. Ilman mallinnuksiakin on selvää, että esim. betonin ja puujätteen murskauksesta aiheutuva meteli on häiritsevän voimakasta, lietteiden haju leviää pitkälle ympäristöön ja kaatopaikan jatkuva liikennevirta aiheuttaa melua ja tärinää, lisää ilmansaasteita ja häiritsee lähellä olevaa asutusta. Selostuksessa on arvioitu hankkeen vaikutuksia muuten monipuolisesti, mutta kaatopaikan sijoitusalueen (asuin)kiinteistöjen arvon laskua ei ole huomioitu lainkaan. Asia pitää ehdottomasti huomioida, koska sillä on merkittävä vaikutus ihmisten elinoloihin. Samoin VE1:n välittömässä läheisyydessä oleva suojelualanhanke on lähes sivuutettu ja jätetty huomioimatta, että alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Miten tällaiseen paikkaan voidaan edes ajatella sijoitettavan kaatopaikkaa? Jäin myös kaipaamaan parempaa maisema-analyysia esim. virtuaalikartan muodossa. Selostuksessa esitetyt hankkeen ”hyvät” puolet eli työpaikkojen syntyminen, kierrätyksen ja materiaalien hyötykäytön mahdollistuminen yms. eivät ole paikkaan sidottuja, vaan toteutuvat missä hyvänsä muuallakin kuin ehdotetuissa sijoitusvaihtoehdoissa. Täten se ei ole puoltava seikka hankkeen toteuttamiselle po. vaihtoehdoissa tai yleensä Nastolassa. Näin suuren mittaluokan kaatopaikka ei missään tapauksessa kuulu asutuksen viereen! Hanke on hylättävä 0-vaihtoehdon mukaisesti ja tarvittaessa etsittävä uusi sijoituspaikka.

Henkilö V ja kolme muuta allekirjoittajaa painottavat, että ainoa toteutettava vaihtoehto on VE 0. Muista vaihtoehdoista mikään ei ole toteutuskelpoinen, ottaen huomioon YVA-arvioinnin lopputuloksen. Mielipiteen esittäjät perustelevat vaatimuksiaan noin 7 sivun mittaisessa kannanotossaan; josta seuraavassa on tuotu esiin joitakin keskeisiä näkökulmia: Kaavasta on poistettava kaikki suunniteltua kaatopaikka-alueita osoittavat merkinnät, mitkä esiintyvät versiossa 2014. Yleismerkintä M on palautettava koko alueelle version 2013 mukaisesti, pois lukiin T- ja TP-merkinnät. Luonnonarvomerkinnät on lisättävä Tieokkaan esittämien perusteellisten asiakirjojen mukaisesti. Myös Uudenkylän liittymän Lakeasuonpuron teollisuusalue, minkä halki kulku käy taajaman ja Huhmarmäen–Lakeasuon välillä, on muutettava M-alueeksi luonnonarvoineen. Lisäksi on täydennettävä ekologinen yhteys Uudenkylän taajaman pohjoispuolelta Huhmarmäen–Lakeasuon alueelle. Aiemmin YVA-arviointiohjelmasta annetut mielipiteet sekä Nastolan asukkaiden kannanotot tilaisuuksissa ja nimelistoina ”ensimmäisellä kierroksella” on otettava huomioon myös nyt YVA-arviointiselostusta koskevat. Prosessin aikana on käynyt ilmi, että vähintään puolet kaatopaikalle tuotavasta jätteestä olisi jäämässä Nastolaan *loppusijoitukseen*. Tämä kertoo aivan muusta kuin kierrättämisestä. Lisäksi kaatopaikalla on tarkoitus käsitellä hajuhaittaa aiheuttavia lietteitä sekä mahdollisia biojätteitä, kuten pilaantuneita elintarvikkeita. Hankkeen taustalla ovat Lahden kaupungin ja sen kokonaan tai osittain omistamien yhtiöiden omat intressit, jotka näyttävät kytkeytyvän Nastolan ja Lahden kuntaliitokseen. Kyseessä on pitkälti ollut Nastolan kunnan harhaanjohtaminen ja katoavan kunnan hyväksi käyttäminen. Jätteryhmä ei keskeyttänyt hanketta ke-

väällä 2015, huolimatta laajasta ilmi tulleesta asukkaiden ja yhdistysten vastustuksesta. Konsultti (hankevastaava) esittää vääriä ja puutteellisia tietoja, asiantuntemattomia näkemyksiä ja jopa tarkoitushakuisia tietoja. Konsultin käytettävissä olisi ollut useita aiemmin tehtyjä luontoselvityksiä, mikäli hän olisi niin halunnut. Sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa käytetty 18 hengen ryhmä ei voi antaa kattavaa kuvaa yleistämään 4000, puhumattakaan 10 000 ihmisen näkemyksiä. Asuinkiinteistöjen arvo romahtaa, mikä havaittiin jo hankkeen tultua julkiseksi; kukaan ei halua asumaan paikkaan, jonka tulevaisuutta varjostaa kaatopaikkauhka. Hankkeen sosiaaliset vaikutukset ovat painoarvoltaan valtavat joutuessaan kaatopaikaksi ehdotettujen sijaintien erittäin lyhyestä etäisyydestä asutukseen. Asukkaiden terveys ja viihtyvyys ovat uhattuna monella tapaa.

Henkilö X on samoilla linjoilla *Asiantuntijayritys Tieokkaan* antaman lausunnon kanssa ja esittää omana lausuntonaan mm. seuraavaa: Kannatan vaihtoehtoa 0, kierrätyspuistoa (lue kaatopaikkaa) ei pidä toteuttaa Lahden Nastolan Uudenkylän Huhmarmäkeen eikä Lahden Montariin. Myös Lakeassuon alueelle suunniteltua teollisuusaluetta ei tule toteuttaa. YVA menettelyn selosteessa ei ole otettu huomioon asuinalueen osalta olemassa olevia maankäyttösuunnitelmia ja aluevarauksia, Nastolan osa-yleiskaavassa ja maakuntakaavassa. Hankkeen seurauksena: Pohjavesien ja pintavesien pilaantuminen laajalla alueella ja virtaamat pilaavat alapuoliset vedet myös naapurikaupungin alueella. Pöly- ja meluhaittoja syntyy rakennusvaiheessa ja sen jälkeen läheiselle asutusalueelle ja kauemmaksi. Elinolot ja viihtyvyys kärsivät huomattavasti asuinalueella. Melu- ja hajuhaitta rakennusvaiheen jälkeen, ruuhkiminen, liikenne yms. aiheuttamana. Ympäri vuorokautinen liikenne nykyisen lisäksi haittaa alueen viihtyvyyttä. Hajuhaitat jäävät asuinalueelle. Loppusijoituksista ei ole tietoa onko se maa-ainesta, polttojätettä vai yhdyskuntajätettä, ero niiden välillä on huomattava. Pitäisi olla näkemys koko maakunnan eri alueista ja asiaa pitäisi tarkastella yhdessä ylikunnallisesti yhteistyössä, niin että löytyy paikka kierrätyspuistolalle/kaatopaikalle muualta kuin keskeltä kylää. Logistiikka järjestyy paikkaan kuin paikkaan. Kyllä Suomessa ja Hämeessä vielä on rakentamattomia alueita, joissa kaatopaikasta ei ole haittaa tai haitat ovat vähäisempiä kuin asuinalueiden tai rakennetun alueen keskellä.

Henkilö Y:n toimittama mielipide on liitteineen 12 sivun mittainen, joten sen keskeinen sisältö on seuraavassa esitetty hyvin tiivistetyssä muodossa:

Suunnitteilla olevan kierrätyspuistohankkeen elinkaari on 50 vuotta. Kyseessä on yli sukupolvien ulottuva, pitkän aikavälin hanke, joka etenee vaiheittain. Hankkeen vaikutusalue (5 km) kattaa Nastolan pohjoisessa valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön Toivonon kartanon, etelässä Päijät-Hämeen maakuntakaavan osoittamat viheralueet sekä Pajulahden urheilupuiston. Lisäksi hankkeen vaikutuspiiriin keskiössä on vanhan, historiallisen Uudenkylän kulttuuri- ja Sal-

pausselän kulttuuri- ja maisema-alueet, Sylvöjärven eteläosan rantamaisema-alueet sekä Rakokiven 1960–70 -luvuilla rakennettu Nastolan keskus. L.O. toteaa, että YVA-arviointiselostus on kaiken kaikkiaan tehty kapea-alaisesti. Se ei perustu YVA-lain edellyttämiin riittäviin selvityksiin ja analyysiin. Kierrätyskeskuksen rakentaminen 600 vuotta vanhan Uudenkylän viereen ei perustu elinkaariominaisuuksiltaan kestäviin taloudellisiin ja ekologisesti toimiviin sekä kulttuuriarvoja luoviin ja säilyttäviin ratkaisuihin eikä alueen 4000 asukkaan terveyden ja elinolojen viihtyvyyden turvaamiseen. Kierrätyskeskuksen rakentaminen ei edistä alueella kestävästä kehitystä. L.O. kritisoi hanketta pääosin seuraavilla perusteilla:

- 1 Puutteet yhteensovittamisessa Uudenkylän osayleiskaavan kanssa
- 2 Lahden kaupungin maine houkuttelevana kaupunkina ja viihtyisänä elin- ja työympäristönä
- 3 Uuden kierrätyspuiston/kaatopaikan tarve on kyseenalainen.
- 4 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön, kulttuuriympäristöön ja -maisemaan ja kulttuuriarvoihin puuttuvat.
- 5 Hanke rapauttaa elinotot ja viihtyvyyden.
- 6 YVA-arviointiselostus on kapea-alaisesti toteutettu eikä siten anna riittäviä tietoja päätöksenteolle.
- 7 Kierrätyskeskushanke ei sovellu esitetyille hankealueelle, minkä vuoksi kierrätyskeskukselle pitää etsiä uusi paikka.
- 8 Viranomaisvastuu hankkeen valmistelussa on kateissa; YVA-arviointiprosessissa ei ole noudatettu hyvän hallinnon oikeusperiaatteita.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Hämeen ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue antaa yhteysviranomaisen lausunnon arviointiselostuksesta ja sen riittävydestä. Hankkeen ja sen vaihtoehtojen vaikutukset on pitänyt YVA-lain 10 §:n mukaisesti selvittää arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon mukaisesti.

Yhteysviranomaisen lausunnon valmistelussa on otettu huomioon arviointiselostuksen kuulemisvaiheessa annetut lausunnot ja mielipiteet. ELY-keskus lähettää kopiot niistä hankkeesta vastaavalle. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Hämeen ELY-keskuksessa.

Yhteysviranomaisen lausunnon valmistelussa ovat toimineet asiantuntijoina Hämeen ELY-keskuksen eri ympäristöalojen asiantuntijat sekä Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen asiantuntija.

Hankkeen tarkoitus

Hankkeen tarkoitus on esitetty asianmukaisesti.

Hankekuvaus

Hankekuvauksessa on esitetty Nastolan kierrätyspuiston vaihtoehtoisille alueille suunnitellut toiminnot suunnittelu- ja rakentamisvaiheista purkamiseen asti eli hankkeen koko elinkaaren ajalta, kuten YVA-asetuksessa on edellytetty. Hankekuvaus sisältää pääosin ne seikat, joita yhteysviranomaisen edellytti arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa. Hankkeesta aiheutuvat olennaiset ympäristövaikutukset on tämän hankekuvauksen perusteella ollut mahdollista tunnistaa.

Yhteysviranomaisen edellyttää kuitenkin hankkeen kuvausta koskeviin tietoihin joitakin täydennyksiä, jotka tulee jatkosuunnittelussa ottaa huomioon:

Kierrätyspuiston rakentamisen yhteydessä tehtävien maansiirtotöiden kuvaus on jäänyt osin puutteelliseksi, esimerkiksi leikattavien massojen ja täyttöjen määriä loppusijoitusalueiden osalta ei ole kuvattu riittävästi.

YVA-selostuksessa liikenteen on todettu keskittyvän pääosin arkipäiviin kello 7–16 välille ja liikennemäärät on arvioitu tämän mukaisesti. Kierrätyspuiston aukioloajat ovat selostuksen mukaan kuitenkin arkisin klo 6–22 ja lauantaisin klo 8–18. Tuhka- ja polttoainekuljetuksia ilmoitetaan otettavan vastaan myös aukioloaikojen ulkopuolella kaikkina vuorokaudenaikoina ja kaikkina viikonpäivinä. Näistä aukioloaikojen ulkopuolella tapahtuvista kuljetuksista ei kuitenkaan ole esitetty lainkaan lukumäärä-arvioita.

Poikkeustilanteissa (esimerkiksi rankkasateet, sammutusvedet tulipalotilanteessa) tasausaltaisiin kerättävien haitallisia aineita sisältävien vesien jatkokäsittelymahdollisuuksia ei ole kuvattu riittävästi. Poikkeustilanteissa on riskinä, että ympäristön ojiin voi päästä kierrätyspuiston alueelta likaantuneita vesiä. Alueen sisäinen vesien johtaminen pitää suunnitella niin, että poikkeustilanteissakaan ei muodostu oikovirtauksia öljynerotuskaivojen ja tasausaltaiden ohi.

Hankkeen vaihtoehdot

YVA-asetuksen mukaan arviointiohjelmassa on esitettävä hankkeen vaihtoehdot, joista yhtenä vaihtoehtona on hankkeen toteuttamatta jättäminen, jollei tällainen vaihtoehto ole erityisestä syystä tarpeeton. Hankkeesta vastaavan mukaan toteuttamatta jättämisen eli 0-vaihtoehdon mukaan kierrätyspuistoa ei toteuteta esitetyillä alueilla ja siitä vastaavat toiminnot sijoitetaan olemassa oleville alueille. Selostuksessa kuitenkin todetaan, että suunniteltujen hankealueiden toiminta ei tässäkään tapauksessa pysyisi muuttumattomana, vaan osa vaikutuksista tulisi todennäköisesti toteutumaan 0-vaihtoehdossakin riippuen muun muassa siitä, mitä toimintoja ehdotusvaiheessa olevat kaavat lupulta mahdollistavat.

Yhteysviranomaisen edellytti YVA-arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa, että arvioinnissa esitetään alavaihtoehdot, joissa VE1:tä ja VE2:ta tarkastellaan myös ilman jätteiden loppusijoitusta. Tämän mukaisesti selostuksessa on tarkasteltu kummankin vaihtoehdon osalta hankekokonaisuutta loppusijoitusalueen kanssa (VE1a ja VE1a) ja vaihtoehtoja ilman loppusijoitusta (VE1b ja VE2b). Vaihtoehdot ja niiden erot on selostuksessa esitetty riittävän selkeästi ja ymmärrettävästi.

YVA-ohjelmasta poiketen vaihtoehdon VE2 osalta arvioinnissa on tarkasteltu myös uuden tieyhteyden rakentamista hankealueelle idästä eli VE1:n suunnasta. Liikennöinti hankealueelle järjestettäisiin tässä tapauksessa vt 12 eritasoliittymän ja vt 12 eteläpuolelle rakennettavan uuden tien kautta. YVA-selostuksen mukaan uusi tielinjaus otettiin tarkasteluun ohjelmavaiheessa saatujen kommenttien perusteella. Uuden tieyhteyden kautta läntiselle vaihtoehdolle kulkevaa reittiä ei selostuksessa ole kuitenkaan tarkasteltu varsinaisena VE2:n alavaihtoehtona. Tieyhteyden rakentamisesta ei myöskään ole esitetty tarkempia tietoja hankekuvauksessa eikä sen ympäristövaikutuksia ole arvioitu. Uuden tieyhteyden kuvaus ja vaikutusten arviointi on siten jäänyt melko ylimal-kaiselle tasolle.

Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin

Hankkeen liittymistä muihin hankkeisiin on selvitetty asianmukaisesti, joskin aihetta on käsitelty alakohdassa 4.9, jonka otsikkona on Hankkeen liittyminen muihin suunnitelmiin, eli otsikko on väärä. Asiakohdassa mainitulle Biovakka Suomi Oy:lle on myönnetty vuoden 2016 alkupuolella ympäristölupa, mikä ei ole ollut selostuksen tekstiä laadittaessa vielä tiedossa.

Hankkeen toteuttamisen edellyttämät luvat ja päätökset

Toteuttamisen edellyttämät luvat ja päätökset on esitetty asianmukaisesti.

Hankkeen ja sen vaihtoehtojen suhde maankäyttösuunnitelmiin

Arviointiselostuksessa on tarkasteltu YVA-asetuksen edellyttämällä tavalla hankkeen suhdetta maakunta-, yleis- ja asemakaavoihin. Kaavoitusprosessit ovat edenneet osin samanaikaisesti YVA-prosessin kanssa. Päijät-Hämeen maakuntakaava ja Uudenkylän osayleiskaava ovat parhaillaan ehdotusvaiheessa. YVA-selostuksen ja annettujen lausuntojen perusteella voidaan sanoa, että maakunta- ja osayleiskaavan määräyksissä on tulkinnan varaa ja epäselvyyttä ainakin erilaisten loppusijoitettavien jätteiden osalta.

Päijät-Hämeen maakuntakaavaehdotuksessa 2014 sekä VE1 että VE2 sijoittuvat pääosin luonnonvaralogistiikan kohdealueille (Ilk). Kaavamää-

räys ei sisällä mahdollisuutta jätteiden loppusijoittamiseen. Hanke ei myöskään ole Uudenkylän osayleiskaavaehdotuksen mukainen loppusijoituksen osalta. Hankkeen toteuttaminen loppusijoituksella edellyttää siten yleiskaavamuutoksen VE1 osalta ja yleiskaavan tai yleiskaavallisen tarkastelun VE 2:n osalta. Lisäksi hankkeen toteuttaminen edellyttää kaikissa toteuttamisvaihtoehdoissa asemakaavan laatimista. Kaa-voitukseen liittyviä kysymyksiä on selvitetty yksityiskohtaisemmin edellä Päijät-Hämeen liiton, Lahden teknisen ja ympäristötoimen sekä Lahden seudun ympäristöpalvelujen lausunnoissa.

Hankkeen suhde olennaisiin luonnonvarojen käyttöä ja ympäristönsuojelua koskeviin suunnitelmiin ja ohjelmiin

Yhteysviranomaisen edellytti arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa, että arviointiselostuksessa esitellään hankkeen kannalta olennaiset luonnonvarojen käyttöä ja ympäristönsuojelua koskevat suunnitelmat ja ohjelmat ja hankkeen suhde niihin, toisin sanoen se, kuinka hanke niitä toteuttaa tai on niiden kanssa ristiriidassa.

Hankkeen suhdetta olennaisiin luonnonvarojen käyttöä ja ympäristönsuojelua koskeviin suunnitelmiin ja ohjelmiin on käsitelty riittävästi ja asianmukaisesti.

Vaikutusalueen rajaus Arviointiselostuksessa hankkeen eri vaihtoehtojen vaikutusalueet on pyritty vaikutustyyppikohtaisesti määrittelemään niin suureksi, että sen ulkopuolella ei voida olettaa esiintyvän merkittäviä ympäristövaikutuksia. Hankkeen vaihtoehtojen vaikutusalueet on rajattu eri vaikutustyypeittäin pääosin asianmukaisesti ja riittävän laaja alue huomioon ottaen. Vaikutusarviot on tehty koskien toimintoja vaihtoehtoisissa sijoituspaikoissa sekä tarvittavilta osin niiden ulkopuolelle ulottuvia toimintoja, kuten liikennettä, vesien johtamista ja hajupäästöjen leviämistä.

Ympäristön nykytilan kuvaus ja vaikutusten selvittäminen

Yhteysviranomaisen edellytti arvioinnissa esitettävän hankkeen vaikutukset koko sen elinkaaren ajalta sekä normaalitoiminnassa että poikkeus- ja häiriötilanteissa.

Ympäristön nykytila ja erilaiset ympäristövaikutukset on arvioitu pääosin asianmukaisesti, mutta yhteysviranomaisen esittää seuraavassa joitakin täydentämistarpeita:

Maa- ja kallioperä

Kierrätyspuistohankkeessa suoria maa- ja kallioperävaikutuksia arvioidaan muodostuvan sekä rakentamisen että toiminnan aikana. Koska kierrätyspuiston vaihtoehtoisilla hankealueilla ei ole tehty pohjatutkimuksia, ne pitää tehdä ennen tarkempaa suunnittelua ja rakentamista pohjaolosuhteiden ja maaperän laadun selvittämiseksi.

Pohjavesi

VE1:n laajennusalue ulottuu pohjavesialueen reunavyöhykkeelle. Rakennusvaiheessa kaivuu ulottuu pohjavedenpinnan alapuolelle, jolloin pohjavettä saattaa purkautua pohjoispuolella sijaitsevalta pohjavesialueelta aiheuttaen siellä pohjavedenpintojen laskua. VE1:n laajennusalueen kielteiset vaikutukset alueen pohjoisosan lähteikköalueeseen on arvioitu suuriksi. Alueella oleva lähteikkö tuhoutuu, mikäli laajennusvaraus toteutuu suunnitellulle alueelle. Ko. riskit huomioon ottaen VE 1:n laajennusalue ei sovellu suunniteltuun jätteidenkäsittelytoimintaan.

Pohjaveden laatua ei ole tutkittu kummallakaan hankealueella. Mahdollisessa ympäristölupavaiheessa tutkimusten tekeminen on välttämätöntä, jotta voidaan luotettavammin arvioida valitun vaihtoehdon vaikutuksia pohjavesiin, vedenottamoihin ja talousvesikaivoihin niin rakentamisen, toiminnan kuin mahdollisten häiriötilanteiden aikana, ottaen huomioon myös korvaavan veden saantimahdollisuudet. Ympäristölupavaiheessa pitää tehdä myös tarkempi kaivokartoitus.

Pintavesi

Kummankin hankealueen alapuoliset jokivesistöt ovat virtaamaltaan pieniä ja sen vuoksi mahdollisten päästöjen laimeneminen on vähäistä ja mahdolliset haitalliset vaikutukset voivat ulottua hyvin kauas. Alueella muodostuvien vesien määrä on arvioitu vain vuositasolla, mikä ei ole riittävä tarkkuus edes alustavien mitoitusten tekemiseen. Suurimmat riskit liittyvät poikkeustilanteisiin. Poikkeustilanteissa tasausaltaisiin kerättävien haitallisten aineiden mahdolliset vaikutukset ja vesien jatkokäsittely pitää myöhemmissä suunnitteluvaiheissa esittää tarkemmin.

Kasvillisuus, eläimistö ja luonnonsuojelualueet

Nastolan kierrätyspuistoalueen vaihtoehdoehtoisten sijoituspaikkojen luonnon nykytila, kohteiden sijainti osana ekologista verkostoa, vaihtoehtojen vertailu, vaikutukset ja niiden merkittävyys on pääosin riittävästi selvitetty YVA-selostuksessa. Yhteysviranomaisen edellyttää kuitenkin jatkotyön yhteydessä täydennettäväksi seuraavia seikkoja:

Hankealueilta ei ole laadittu erillisiä linnusto- tai lepakkoselvityksiä, joten eläimistöön kohdistuvien vaikutusten osalta arviointi on puutteellinen. Selostuksessa on kuitenkin esitetty arvio, että hankealueilla ei todennäköisesti ole merkittäviä eläimistöön liittyviä arvoja.

Erikseen laaditusta luontoselvityksestä puuttuu mm. keskeltä esitettyä hankealuetta sijaitseva luonnontilainen Kirviänsuo, jota koskevia tietoja

pitää täydentää (ks. tarkemmin *Asiantuntijayritys Tieokkaan mielipide edellä lausunnon sivulla 16*)

Mikäli hankkeen suunnittelua jatketaan Huhmarmäen ja Lakiasuon pohjoispuolelle sijoittuvan uuden tieyhteyden sisältävän vaihtoehdon VE2 pohjalta, pitää myös tien rakentamisesta aiheutuvat luontovaikutukset arvioida.

Selostuksen lähdeluettelosta puuttuu joitakin selvityksiä, joista voi löytyä tarkentavia tietoja, kuten esimerkiksi entisen kaatopaikka-alueen lepakkoselvitys (Erkinaro & Metsänen) ja Lahden seudun saukkokartoitus 2015 ja 2016 (Metsänen ja Kekki)

Vaikutukset luonnonvarojen hyödyntämiseen ja jätehuoltoon

Kierrätyspuistohankkeen vaikutuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen on tarkasteltu luonnonvarojen käytön sekä jätteiden hyötykäytöllä saavutettavan neitseellisten luonnonvarojen säästämisen näkökulmasta ja toisaalta alueen nykyisten luonnonvarojen hyödyntämisen kannalta. Nastolan kierrätyspuistohankkeen vaikutusten merkittävyys arvioidaan luonnonvarojen hyödyntämisen osalta suureksi ja myönteiseksi. Hankkeen vaikutusalueella on kapasiteettia ja tarvetta kierrätyslaitostoiminnoille.

Yhteysviranomaisella ei ole huomauttamista selostuksessa tehtyjen arvioiden suhteen.

Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

Hankkeen vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön on selvitetty pääosin asianmukaisesti kummankin vaihtoehdoisen hankealueen osalta. YVA-selostuksen mukaan hanke on Päijät-Hämeen maakuntakaavaehdotuksen 2014 mukainen. Hankealueet sijoittuvat pääosin maakuntakaavaehdotuksen 2014 mukaisille luonnonvaralogistiikan kehittämisen kohdealueille (Ilk). Maakuntakaava ei määrittele tarkkaan mitä luonnonvaralogistiikkaan liittyviä toimintoja kullakin alueella saa olla. Maakuntakaavaselostuksen mukaan Nastolan kierrätyspuistot voivat esimerkiksi keskittyä kaupunkiseudun maa- ja kiviaineshuollon järjestämiseen sekä jätteiden kierrätykseen ja jalostukseen. Kuten *Lahden kaupungin tekninen ja ympäristötoimi* toteaa (ks. tarkemmin edellä lausunnon s. 9–11), ympäristövaikutuksien arvioinnin vaihtoehdot VE1b ja VE2b ovat linjassa maakuntakaavaehdotuksen kanssa, mutta loppusijoittamista sisältävät vaihtoehdot VE1a ja VE2a ovat ristiriidassa sen kanssa ja vaatisivat jätteenkäsittelyalueen (EJ) kaavamerkinnän ja -määräyksen.

Maankäytön nykytilanne ja suunnitelmat on YVA-selostuksessa kuvattu ja otettu huomioon lähinnä hankealueen välittämästä läheisyydestä,

mutta laajemmalle leviävien vaikutusten vaikutusalueella olevaa kaavalista tilannetta ei ole otettu riittävästi huomioon.

Vaikutusalueiden rajauksessa ei ole riittävästi otettu huomioon maankäytön olemassa olevia ja suunnitteilla olevia aluevarauksia esimerkiksi asuinalueiden osalta.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Hankkeen vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön on arvioitu pääosin asianmukaisesti. Joiltakin osin arvioinnissa on huomautettavaa.

Vaikutuksia maisemaan on pidetty korkeintaan pieninä, vaikka loppusijoitusalue nousee nykyistä maanpintaa huomattavasti korkeammalle. Lisäksi VE1 osalta on herkkyystarkastelussa todettu, että vaikutusalueella olevien ihmisten määrä on pieni, vaikka alue sijoittuu lähelle taajamaa. Näkyvyytstarkastelua täydentävät maisemakuvasovitteet voisivat havainnollistaa asiaa konkreettisemmin ja niitä voisi suunnittelun edetessä hyödyntää maisemavaikutusten arvioinnin havainnollistajina.

Arvioinnista puuttuu vuonna 2005 laaditun rakennusinventoinnin tiedot ja asiaankuuluva arviointi kierrätyspuistovaihtoehtojen vaikutuksista paikallisesti kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin kohteisiin (Hämeen ympäristökeskuksen moniste 101/2005, Teija Ahola, Rakennusinventointi, Nastola).

Liikenteelliset vaikutukset

Arviointiselostuksessa on käsitelty omana kohtanaan hankkeen liikennevaikutuksia. Toiminnan aikaisen liikenteen lisäksi on otettu huomioon myös rakentamisen aikaisen liikenteen vaikutukset. Liikenteen muita vaikutuksia (esim. melu, tärinä, viihtyvyys,) on tarkasteltu toisaalla arviointiselostuksessa.

Kummallakin arvioinnin kohteena olevalla vaihtoehdolla on haitallisia liikenteeseen liittyviä vaikutuksia (liikenneturvallisuus, melu, pöly). Kierrätyspuistohankkeen liikennejärjestelyt ovat keskeisimpiä ratkaistavia kysymyksiä, joten ennen lopullisen vaihtoehdon valintaa liikenteestä johtuvien haitallisten vaikutusten vähentämistoimenpiteet pitää huolellisesti selvittää ja arvioida niiden vaikutukset.

Yhtenä ratkaisuvaihtoehtona liikenneongelmiin esitetään uutta tielinjausta VE2:n mukaiselle alueelle Montarin alueelle Uudenkylän eritasoliittymän kautta. Uutta tieyhteyttä koskevia tietoja ja tielinjauksen vaikutuksia on YVA-selostuksessa kuitenkin selvitetty varsin niukasti. Sitä, johtuuko tämä esimerkiksi ajan puutteesta, ei selostuksessa mainita. Tietojen niukkuuden vuoksi tämän vaihtoehdon vaikutuksia ei tässä vaiheessa

voi juuri arvioida. Mikäli suunnittelua jatketaan tämän vaihtoehdon pohjalta, pitää tieyhteyttä koskevia suunnitelmia tarkentaa ja täydentää tältä osin erityisesti tieyhteyden luontovaikutuksia koskevaa arviointia.

Liikennevaikutuksia koskevassa kohdassa mainitaan myös maakuntakaavaan sisältyvä uusi eritasoliittymä (Veljeskylän liittymä) ja todetaan, että toteutuessaan liittymä lieventäisi huomattavasti VE2:n haitallisia liikennevaikutuksia. Asia on kuitenkin jäänyt tässä yhteydessä lähinnä maininnan varaan, joten liittymän merkitystä tai vaikutuksia ei juuri ole mahdollista selostuksen pohjalta arvioida.

Kierrätyspuiston liikennereitit vaihtoehdoissa VE1 ja VE2 on esitetty selostuksen sivulla 127. Karttakuvan mittakaavan vuoksi liikenteen kannalta herkistä kohteista ja liikenteen ongelmakohdista ei kuvan perusteella saa riittävän selkeää kuvaa, joten jatkosuunnittelun aikana asiaa on tarpeen havainnollistaa yksityiskohtaisemmillä karttaesityksillä.

Melu ja tärinä

Meluvaikutusten arvioinnin pohjaksi on tehty yhteysviranomaisen edellyttämät melumallinnukset koskien kumpaakin vaihtoehtoista hankealuetta sekä arvoitu jonkin verran myös tärinävaikutuksia. Melumallinnus on sinänsä tehty hyvin ja tärinävaikutuksia arvoitu asianmukaisesti, mutta melutarkastelun pohjana pitäisi olla tarkemmat tiedot alueen ja erityisesti herkkien kohteiden nykyisestä äänimaisemasta. (esimerkiksi mittaukset lähimpien talojen ja Uusmattilan ratsutilan pihoilta)

Hankkeen suunnittelun edetessä meluhaittaa tulee mallintaa uudelleen, kun on paremmin tiedossa kierrätyspuistossa harjoitettava toiminta sekä käytettävät laitteet ja työkoneet. Melu- ja tärinämittauksia on lisäksi tarpeen tehdä rakentamisen ja toiminnan aikana, jotta voidaan varmistua meluntorjuntatoimenpiteiden riittävydestä.

Ilmanlaatu

Yhteysviranomaisen edellytti YVA-arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa, että arvioinnin kuluessa pitää tehdä sekä hajua- että hengittävien hiukkasten leviämismallinnukset. Mallinnukset on tehty asianmukaisesti ja yhteysviranomaisen edellyttämät seikat on otettu niissä huomioon. Pölyhaittaa ja tarvittavia pölyntorjuntatoimenpiteitä ja seurannan tarvetta tulee arvioida tarkemmin mahdollisessa ympäristölupavaiheessa, kun on tarkemmin tiedossa, mitä toimintoja tehdään ulkotiloissa ja mitä hallitiloissa.

Merkittäviä hajuhaittoja on arvoitu syntyvän lähinnä vain poikkeustilanteissa, jolloin alueilla käsitellään biohajoavia jätteitä. Biohajoavan jätteen määrä ja toiminnon luonne huomioon ottaen haittojen voidaan olettaa olevan pitkäaikaisia. Haitallisten hajuvaikutusten ehkäisytoimenpiteisiin tulisi siten kiinnittää huomiota erityisesti siinä tapauksessa, että

biohajoavien jätteiden käsittely pysyy suunnitelmissa jatkossakin mukana yhtenä vaihtoehtona.

Hajuhaittoja on YVA-selostuksessa arvioitu riittävästi, mutta arvioinnissa olisi voinut ottaa kantaa myös siihen, olisiko biohajoavia jätteitä poikkeustilanteissa kenties mahdollisuus käsitellä jossakin muussa, asutuksesta kauempana olevassa käsittelylaitoksessa.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia koskeva osuus (luku 8) on YVA-selostuksen laajin ja siinä on hyvin ja monipuolisesti käsitelty hankealueiden ympäristön ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia. Arvioinnin pohjaksi on tehty muun ohella myös asianmukaiset mallinnukset melusta ja hajun leviämisestä sekä hengitettävien hiukkasten leviämismallinnus. Hankkeen vaikutuksia on lisäksi käsitelty sidosryhmätyöpajassa, johon kutsuttiin useita eri tahoja lähinnä hankealueella ja sen lähialueilla toimivien yhdistysten, seurojen ja järjestöjen sekä yritysten kautta. Sidoryhmäpajan tulokset on esitetty erikseen YVA-selostuksen liitteenä

Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin päätelmät on tehty asiantuntija-arvioina ja tietoa yleistämällä. Sen vuoksi on todennäköistä – ja saadun asukaspalautteen perusteella myös ilmeistä – että arvioinnissa voi tulla myös toisenlaisiin päätelmiin kuin arviointiselostuksessa on esitetty.

Vaihtoehtojen a ja b välisiä eroja ihmisen elinolojen ja viihtyvyyden kannalta ei YVA-menettelyssä ole kuitenkaan selvitetty riittävästi. Ihmisten suhtautumisen kannalta merkittävä kysymys on erityisesti se, sijoittuuko asuinalueen lähelle loppusijoittamisen mahdollistava jätteenkäsittelyalue vai raaka-aineiden kierrättämiseen tarkoitettu teollisuusalue

Elinkeinoelämä

Arviointiselostuksessa on esitetty hankkeen vaikutuksia elinkeinoelämään. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että ko. vaikutukset eivät ehkä varsinaisesti ole YVA-lain mukaan arvioitavia ympäristövaikutuksia, vaikka muutoin sinänsä ovatkin tärkeitä näkökohtia.

Yhteisvaikutukset

Hankkeen yhteisvaikutukset suunnitelluilla hankealueilla olevien muiden hankkeiden kanssa on arvioitu asianmukaisesti. Merkittävimmäksi kielteiseksi yhteisvaikutukseksi on perustellusti arvioitu hankkeiden liikennevaikutukset (koskee lähinnä vaihtoehtoa 2).

YVA-lain mukaan ympäristövaikutuksella tarkoitetaan paitsi hankkeen välittömiä myös sen välillisiä vaikutuksia. Nastolan kierrätyspuistolla saattaa olla välillisiä yhteisvaikutuksia muidenkin hankkeiden kuin

selostuksessa mainittujen kanssa (esimerkiksi muut Lahden seudulla toimivat kierrätyslaitokset).

Ympäristöriskit ja häiriötilanteet

Arviointiselostuksessa on tunnistettu monipuolisesti erityyppisiä ympäristöriskejä ja häiriötilanteita, joista voi aiheutua vaikutuksia ympäristöön. Myös vaikutusten lieventämistoimenpiteitä on käsitelty samassa yhteydessä.

Arviointiaineisto ja -menetelmät sekä arvioinnin epävarmuustekijät

Arviointiin käytetty aineisto ja menetelmät on esitetty kunkin ympäristövaikutustyyppin arviointia käsittelevän luvun alkupuolella. Niihin ei ole huomautettavaa. Arvioinnin pohjaksi on tehty erikseen meluselvitys ja luontoselvitys, jotka ovat selostuksen liitteinä.

Maastokäyntien ajankohta oli luontoselvityksen tekemisen kannalta suhteellisen myöhäinen ja selvityksessä on keskitytty ensisijaisesti luontotyyppien tarkasteluun. Tämän vuoksi esimerkiksi linnustosta tai muusta lajistosta saatu kuva on jäänyt väistämättä puutteelliseksi.

Kunkin vaikutustyyppin yhteydessä on myös esitetty luokitukset, joita on käytetty kyseisen vaikutuskohteen herkkyiden ja vaikutuksen suuruuden määrittämisessä. Vaikutuksen merkittävyys on määritetty ristiintaulukoimalla vaikutuksen suuruus ja vaikutuskohteen herkkyys. Vaikutusten arviointi on tällä tavoin ollut järjestelmällistä ja avointa, vaikkakin luokitusten ja niiden perusteella arvioidun merkittävyyden yksityiskohdista voi jossakin kohdassa olla myös eri mieltä.

Arvioinnin epävarmuustekijät on esitetty kutakin ympäristövaikutustyyppiä käsittelevän luvun lopussa. Esitystapa on järjestelmällinen, ja epävarmuustekijät on tunnistettu ja tuotu esiin avoimesti. Yhteysviranomaisella ei ole niihin huomautettavaa.

Keskeisimpiä epävarmuutta aiheuttavia tekijöitä hankkeen jatkosuunnittelun kannalta ovat keskeneräiset kaavaprosessit, hankealueita koskevien maaperä- ja pohjavesitutkimusten puuttuminen ja hankealueiden alapuolisten pintavesien tilaa koskevien tietojen puutteellisuus.

Ehdotus haitallisten vaikutusten vähentämistoimiksi

Arvioinnissa jokaista ympäristövaikutustyyppiä varten on löydetty ehdotuksia toimiksi, joilla kyseisiä haitallisia ympäristövaikutuksia voitaisiin lieventää. Ehdotukset on esitetty järjestelmällisesti kutakin vaikutus-tyyppiä käsittelevän luvun lopussa. Tehdyt ehdotukset vaikuttavat hyviltä ja toteuttamiskelpoisilta eikä niihin ole huomautettavaa. Yhteysviran-omainen pitää tärkeänä, että tehdyt

ehdotukset otetaan heti mukaan hankkeen jatkosuunnitteluun ja ne ovat mahdollisimman kattavasti käytössä hankkeen mahdollisessa rakentamis- ja käyttövaiheessa.

Vaihtoehtojen vertailu ja toteuttamiskelpoisuus

Vaihtoehtojen vertailu on koottu havainnollisesti YVA-selostuksen sivulla 197 olevaan taulukkoon, jossa vaikutuksen merkittävyyttä kuvataan värisymbolein eri vaihtoehtoissa. Arviointitulokset on koottu yhteenvetotaulukkoon tiiviiseen tekstimuotoon. Taulukon teksti on yhtäpitävä arvioinnin tulosten kanssa. Hankkeesta vastaava arvioi hankkeen vaihtoehtoja ympäristövaikutustensa puolesta toteuttamiskelpoiseksi VE1:n laajennusaluetta lukuun ottamatta, mikäli ehdotetut haittojen lieventämistoimet toteutetaan.

Yhteysviranomaisen ei pidä VE1:n laajennusvaihtoehtoa toteuttamiskelpoisena alueella olevien arvokkaiden luontokohteiden, pohjavesivaikutusten ja läheisen taajama-asutuksen vuoksi. Muut vaihtoehdot vaikuttavat ympäristövaikutustensa puolesta toteuttamiskelpoiselta, mikäli ehdotetut haittojen lieventämistoimet toteutetaan eikä tässä yhteysviranomaisen lausunnossa todettujen tai arviointiselostuksessa esiin tuotujen puutteellisiksi jääneiden tietojen täydennyksissä tule esiin sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat hankkeen toteuttamiskelpoisuuteen.

Itäinen vaihtoehto VE2 soveltuu läheisen asutuksen ja muiden maankäyttöliikenteen syiden vuoksi läntistä aluetta huomattavasti jätteenkäsittelylaitoksen sijoitusalueeksi. Toteuttamiskelpoisuuteen etenkin jätteiden loppusijoituksen osalta vaikuttaa luonnollisesti se, onko loppusijoitus lähitulevaisuudessa vahvistettavien kaavojen mukaan ylipäänsä mahdollista.

Läntisen VE2 osalta alueen herkkyys nykyisen maankäytön ja toimintojen osalta on vaihtoehtoa VE1 pienempi. VE2:n toteuttamiskelpoisuuden arviointiin vaikuttaa itäistä vaihtoehtoa enemmän se, missä määrin liikenteen aiheuttamia haitallisia vaikutuksia onnistutaan lieventämään. Myös VE2:n osalta loppusijoituksen edellytyksenä on, että kaavoitus sen mahdollistaa. Vaihtoehdon liikenteellinen toteutuskelpoisuus parani alustavasti suunnitellun uuden tieyhteyden tai Veljeskylän eritasoliittymän toteutuksen myötä. Näitä liikenne- ja ympäristövaikutuksia ei selostuksessa ole kuitenkaan arvioitu riittävästi, joten arviointia pitää tältä osin tarkentaa, mikäli suunnittelua jatketaan VE2:n pohjalta.

Ehdotus seurantaohjelmaksi

YVA-arviointiselostuksessa on asianmukainen ehdotus seurantaohjelmaksi. Selostuksen mukaan ehdotusta hankkeen ympäristövaikutusten tarkkailemiseksi tarkennetaan lupavaiheessa ja lopuksi se täsmennetään lupaehtojen mukaiseksi.

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan erityisesti hajuhaittojen seuranta lähiympäristössä on keskeistä ainakin siinä tapauksessa, että valittavaan vaihtoehtoon sisältyy myös loppusijoittaminen tai alueella käsitellään biohajoavia jätteitä.

YVA-menettely ja osallistuminen

Hankkeen YVA-menettelyn kulku on esitetty asianmukaisesti. Osallistuminen on järjestetty YVA-lain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla.

Yhteysviranomaisen lausunnon huomioon ottaminen

YVA-asetuksen mukaan arviointiselostuksessa pitää olla selvitys siitä, kuinka yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on otettu huomioon. Selostuksen luku 5.5 sisältää taulukon, johon on selkeästi koottu yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta antamassa lausunnossa esille nostamat asiat ja miten ne on otettu selostuksessa huomioon. Huomioon ottamisessa havaittuja puutteita on käsitelty tarkemmin edellä yhteysviranomaisen lausunnossa.

Raportointi

Arviointiselostus on rakenteeltaan selkeä ja teksti ymmärrettävää ja pääosin virheetöntä. Tekstiä havainnollistavia kuvat, kartat, kaaviot ym. ovat pääosin selkeitä ja riittävän kokoisia, mutta joiltakin osin toisenlainen mittakaava havainnollistaisi paremmin tarkasteltavia vaikutuksia. Joidenkin karttojen värisymboleja selittävät tekstit ovat fontiltaan varsin pieniä, mikä vaikeuttaa lukemista.

Arviointiselostuksen riittävyys

Arviointiselostuksessa on esitetty kaikki YVA-asetuksen 10 §:n edellyttämät seikat. Edellä yhteysviranomaisen lausunnossa todetut huomautukset huomioon ottaen voi todeta, että hankkeen vaihtoehtoja on tarkasteltu tasapuolisesti ja niiden merkittävät vaikutukset on selvitetty riittävän pätevästi.

Ennen päätöksentekoa hankkeen tulevissa suunnittelu- ja käsittelyvaiheissa yhteysviranomaisen lausunnossa esitetyt arvioinnin täydennystarpeet pitää ottaa huomioon ja täydentää arviointitietoja. Toimintaympäristön nykytilan osalta erityisen tärkeää on täydentää maa- ja kallioperää sekä pohja- ja pintavesien tilaa koskevia tietoja. Vaikutusten arvioinnin osalta pitää täydentää erityisesti liikenteen aiheuttamia vaikutuksia, luontovaikutuksia sekä mahdollisten poikkeustilanteiden alapuoliseen vesistöön aiheuttamia haitallisia vaikutuksia koskevia tietoja.

Näillä edellytyksillä arviointiselostus antaa hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista riittävän ja ymmärrettävän kokonaiskuvan ja arviointiselostusta voidaan pitää riittävänä.

Lausunnon nähtävillä olo

ELY-keskus lähettää yhteysviranomaisen lausunnon tiedoksi lausunnon antajille ja mielipiteen esittäjille. Lausunto tulee nähtäville myös verkkosivuille osoitteeseen:
www.ymparisto.fi/NastolankierratyspuistoYVA.

Johtaja

Tommi Muilu

Erikoissuunnittelija

Markku Paananen

Liite

Maksun määräytyminen ja maksua koskeva muutoksenhaku

Tiedoksi

Lausunnon antajat ja mielipiteen esittäjät
Suomen ympäristökeskus (ja 2 kpl arviointiohjelmaa)

MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA MUUTOKSENHAKU

Maksun määräytyminen

Maksu määräytyy valtioneuvoston asetuksen 1731/2015 mukaisesti. Kyseisen asetukseen liitteenä on mak-sutaulukko, josta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksulliset suoritteet ja niiden hinnat vuonna 2015.

Maksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollisella, joka katsoo, että maksun määräytymisessä on tapahtunut virhe, on oikeus vaatia siihen oikaisua Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus). Oikaisuvaatimus on toimitettava ELY-keskukselle kuuden (6) kuuden kuukauden kuluttua maksun määräämisestä. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava oikaisua vaativan nimi, asuinpaikka ja postiosoite, vaatimus maksun muuttamiseksi sekä oikaisuvaatimuksen perustelut.

Oikaisuvaatimus on oikaisuvaatimuksen tekijän ja oikaisuvaatimuksen muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut oikaisuvaatimuksen, siinä on mainittava myös laatijan nimi, asuinpaikka ja postiosoite. Oikaisuvaatimus voidaan toimittaa ELY-keskukseen myös sähköisessä muodossa. Kun sähköisessä asiakirjassa on riittävät tiedot lähettäjistä, sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella eikä myöskään ns. sähköistä allekirjoitusta tarvita.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä maksun määräämisen perusteena oleva asiakirja alkuperäisenä tai jäljennöksenä.

Omalla vastuullaan oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Kirjallinen oikaisuvaatimus on jätettävä postiin tai sähköinen oikaisuvaatimus lähetettävä siten, että se ehtii perille oikaisuvaatimustajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hämeen ELY-keskuksen postiosoite on PL 29, 15141 Lahti ja käyntiosoite Kirkkokatu 12, Lahti. Sähköposti toimitetaan osoitteeseen kirjaa-mo.hame@ely-keskus.fi.

Sovellatut säädökset

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Laki valtion maksuperustelain muuttamisesta (961/1998)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2016 (1731/2015)